

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

L 77

Wydanie polskie

Legislacja

Tom 59

23 marca 2016

Spis treści

I Akty ustawodawcze

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) 1
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/400 z dnia 9 marca 2016 r. wdrażające klauzulę ochronną i mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu cel przewidziane w Układzie o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony 53
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/401 z dnia 9 marca 2016 r. wdrażające mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu cel przewidziany w Układzie o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony 62

Sprostowania

- ★ Sprostowanie do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców (Dz.U. L 60 z 2.3.2013) 65
- ★ Sprostowanie do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 691/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskich rachunków ekonomicznych środowiska (Dz.U. L 192 z 22.7.2011) 70

PL

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/399

z dnia 9 marca 2016 r.

w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen)

(tekst jednolity)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. b) i e),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾ zostało kilkakrotnie znacząco zmienione ⁽³⁾. Dla zachowania przejrzystości i zrozumiałości należy je ujednolicić.
- (2) Przyjęcie, na podstawie art. 77 ust. 2 lit. e) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), środków zmierzających do zapewnienia braku jakiejkolwiek kontroli osób przekraczających granice wewnętrzne stanowi część celu Unii polegającego na stworzeniu obszaru bez granic wewnętrznych, na którym zapewniony jest swobodny przepływ osób, zgodnie z art. 26 ust. 2 TFUE.
- (3) Zgodnie z art. 67 ust. 2 TFUE stworzeniu obszaru, na którym osoby mogą swobodnie się przemieszczać, powinny towarzyszyć inne środki. Wspólna polityka przekraczania granic zewnętrznych przewidziana w art. 77 ust. 1 lit. b) TFUE jest takim środkiem.
- (4) Wspólne środki w zakresie przekraczania przez osoby granic wewnętrznych oraz kontroli na granicach zewnętrznych powinny odzwierciedlać dorobek Schengen włączony w ramy Unii, w szczególności odpowiednie postanowienia Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między rządami państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach ⁽⁴⁾ oraz Wspólnego podręcznika ⁽⁵⁾.
- (5) Wspólne zasady przepływu osób przez granice nie podważają ani nie wpływają na prawo do swobodnego przemieszczania się, z którego korzystają obywatele Unii i członkowie ich rodzin, jak również obywatele państw trzecich i członkowie ich rodzin, którzy na mocy porozumień pomiędzy Unią i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a tymi państwami trzecimi, z drugiej strony, korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się równoważnego prawu obywateli Unii.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 2 lutego 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 29 lutego 2016 r.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 562/2006 z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 105 z 13.4.2006, s. 1).

⁽³⁾ Zob. załącznik IX.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 239 z 22.9.2000, s. 19.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 313 z 16.12.2002, s. 97.

- (6) Kontrola graniczna leży w interesie nie tylko państwa członkowskiego, na którego granicach zewnętrznych jest ona dokonywana, ale w interesie wszystkich państw członkowskich, które zniosły kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych. Kontrola graniczna powinna pomagać w zwalczaniu nielegalnej imigracji i handlu ludźmi oraz zapobieganiu wszelkim zagrożeniom dla bezpieczeństwa wewnętrznego, porządku publicznego, zdrowia publicznego i stosunków międzynarodowych państw członkowskich.
- (7) Odprawa graniczna powinna być dokonywana w sposób zapewniający pełne poszanowanie godności osoby ludzkiej. Kontrola graniczna powinna być przeprowadzana profesjonalnie i z zachowaniem szacunku oraz powinna być proporcjonalna do założonych celów.
- (8) Kontrola graniczna obejmuje nie tylko odprawę osób na przejściach granicznych i ochronę granicy pomiędzy tymi przejściami granicznymi, ale również analizę ryzyka dla bezpieczeństwa wewnętrznego i analizę zagrożeń, które mogą wpłynąć na bezpieczeństwo granic zewnętrznych. W związku z tym konieczne jest określenie warunków, kryteriów i szczegółowych zasad regulujących odprawę na przejściach granicznych i ochronę granicy, w tym również kontrole w systemie informacyjnym Schengen (SIS).
- (9) Należy ustanowić zasady obliczania dozwolonej długości pobytu krótkotrwałego w Unii. Jasne, proste i zharmonizowane zasady we wszystkich aktach prawnych dotyczących tej kwestii przyniosłyby pożytek zarówno podróżnym, jak i organom granicznym i wizowym.
- (10) Ponieważ jedynie sprawdzanie odcisków palców może dać pewność, że osoba zamierzająca wjechać do strefy Schengen jest osobą, której została wydana wiza, należy ustanowić przepis dotyczący stosowania na granicach zewnętrznych wizowego systemu informacyjnego (VIS) przewidzianego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 ⁽¹⁾.
- (11) W celu weryfikacji, czy spełnione są warunki wjazdu dla obywateli państw trzecich określone w niniejszym rozporządzeniu, oraz w celu odpowiedniego wypełniania powierzonych jej zadań straż graniczna powinna wykorzystywać wszelkie niezbędne dostępne informacje, w tym dane, które mogą być przeglądane w VIS.
- (12) Aby zapobiec omijaniu przejść granicznych, na których stosowany jest VIS, oraz zagwarantować pełną efektywność VIS, szczególnie niezbędne jest zharmonizowane korzystanie z tego systemu w trakcie kontroli wjazdowej na granicach zewnętrznych.
- (13) Ponieważ w przypadku kolejnych wniosków wizowych dane biometryczne należy ponownie wykorzystać i kopiować z pierwszego wniosku znajdującego się w VIS, stosowanie VIS podczas kontroli wjazdowej na granicach zewnętrznych powinno być obowiązkowe.
- (14) Stosowanie VIS powinno prowadzić do systematycznych sprawdzeń w VIS za pomocą numeru naklejki wizowej łącznie z weryfikacją odcisków palców. Biorąc jednak pod uwagę ewentualny wpływ takich sprawdzeń na czas oczekiwania w przejściach granicznych, w okresie przejściowym, w drodze odstępstwa, powinno być możliwe, w ściśle określonych okolicznościach, przeglądanie w VIS bez systematycznej weryfikacji odcisków palców. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby odstępstwo to było stosowane jedynie wtedy, gdy są spełnione warunki do stosowania takiego odstępstwa, a czas trwania i częstotliwość jego stosowania ograniczone były do niezbędnego minimum na poszczególnych przejściach granicznych.
- (15) Powinno być możliwe uproszczenie odpraw na granicach zewnętrznych w przypadku wystąpienia wyjątkowych i nieprzewidzianych okoliczności w celu uniknięcia nadmiernego czasu oczekiwania na przejściach granicznych. Systematyczne stemplowanie dokumentów obywateli państw trzecich pozostaje obowiązkowe w przypadku uproszczenia odpraw granicznych. Ostemplowanie umożliwia bezspeczne ustalenie daty i miejsca przekroczenia granicy, bez konieczności badania w każdym przypadku, czy zostały zastosowane wszystkie wymagane środki kontrolne dotyczące dokumentu podróży.
- (16) W celu ograniczenia czasu oczekiwania osób korzystających z unijnego prawa do swobodnego przemieszczania się powinno zapewnić się, o ile pozwalają na to warunki, odrębne pasy ruchu na przejściach granicznych, oznakowane za pomocą jednolitych oznaczeń we wszystkich państwach członkowskich. W międzynarodowych portach lotniczych powinno zapewnić się odrębne pasy ruchu. Państwa członkowskie powinny rozważyć utworzenie odrębnych pasów ruchu na morskich i lądowych przejściach granicznych, jeżeli jest to uznane za właściwe i jeżeli pozwalają na to warunki lokalne.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS) (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 60).

- (17) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby procedury kontroli na granicach zewnętrznych nie stanowiły istotnej przeszkody dla handlu oraz wymiany społecznej i kulturalnej. W tym celu państwa członkowskie powinny rozmieścić odpowiednią liczbę personelu i odpowiednie zasoby.
- (18) Państwa członkowskie powinny wyznaczyć służbę lub służby krajowe odpowiedzialne za zadania w zakresie kontroli granicznej zgodnie z ich prawem krajowym. W przypadku gdy odpowiedzialność ta w danym państwie członkowskim spoczywa na więcej niż jednej służbie, między służbami tymi powinna być prowadzona ścisła i stała współpraca.
- (19) Zarządzaniem współpracą operacyjną i pomocą w zakresie kontroli granicznej pomiędzy państwami członkowskimi i ich koordynacją powinna zajmować się Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich (zwana dalej „Agencją”) ustanowiona rozporządzeniem Rady (WE) nr 2007/2004 ⁽¹⁾.
- (20) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla kontroli przeprowadzanych w ramach ogólnych uprawnień policyjnych i kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanych w stosunku do osób, takich samych jak kontrole przeprowadzane w przypadku lotów krajowych, możliwości przeprowadzania przez państwa członkowskie wyjątkowych kontroli bagażu zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3925/91 ⁽²⁾, oraz dla prawa krajowego dotyczącego posiadania dokumentów podróży lub tożsamości lub wymogu, aby osoby powiadamiały organy o swojej obecności na terytorium danego państwa członkowskiego.
- (21) Na obszarze, na którym możliwy jest swobodny przepływ osób, przywracanie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych powinno pozostać wyjątkiem. Nie powinno się przeprowadzać kontroli granicznej lub nakładać formalności jedynie z powodu przekraczania takiej granicy.
- (22) Utworzenie obszaru, na którym zapewniony jest swobodny przepływ osób przez granice wewnętrzne, jest jednym z głównych osiągnięć Unii. Na takim obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej konieczne jest wspólne reagowanie na sytuacje, które w znacznym stopniu wpływają na porządek publiczny lub bezpieczeństwo wewnętrzne tego obszaru, jego części albo jednego lub większej liczby państw członkowskich, poprzez stworzenie możliwości tymczasowego przywracania wewnętrznej kontroli granicznej w wyjątkowych okolicznościach, lecz bez uszczerbku dla zasady swobodnego przepływu osób. Biorąc pod uwagę wpływ, jaki takie ostateczne środki mogą wywierać na wszystkie osoby mające prawo przemieszczania się w obrębie tego obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej, należy określić warunki i procedury dotyczące przywracania tych środków w celu zapewnienia, aby miały one charakter wyjątkowy oraz aby przestrzegana była zasada proporcjonalności. Zakres i czas trwania przywrócenia tych środków powinien zostać ograniczony do absolutnego minimum niezbędnego do zareagowania na poważne zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego.
- (23) Ponieważ tymczasowe przywrócenie kontroli na granicach wewnętrznych wpływa na swobodę przepływu osób, każda decyzja o przywróceniu takiej kontroli powinna być podejmowana zgodnie ze wspólnie ustalonymi kryteriami i powinna być odpowiednio zgłaszana Komisji lub zalecana przez instytucję Unii. W każdym razie przywracanie wewnętrznej kontroli granicznej powinno pozostać wyjątkiem i powinno mieć miejsce wyłącznie jako ostateczność, w ściśle ograniczonym zakresie i na ograniczony okres, w oparciu o konkretne, obiektywne kryteria i o ocenę konieczności zastosowania tego środka, które należy kontrolować na poziomie Unii. W przypadku gdy poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego wymaga natychmiastowego działania, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przywrócenia kontroli granicznej na swoich granicach wewnętrznych na okres nie dłuższy niż dziesięć dni. Ewentualne przedłużenie tego okresu musi podlegać monitorowaniu na poziomie Unii.
- (24) Konieczność i proporcjonalność przywrócenia wewnętrznej kontroli granicznej powinna być rozważana w świetle zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego uzasadniającego potrzebę takiego przywrócenia; należy również rozważyć wykorzystanie alternatywnych środków na poziomie krajowym lub unijnym lub na obydwu tych poziomach, jak również wpływ takiej kontroli na swobodę przepływu osób w obrębie obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej.
- (25) Przywrócenie wewnętrznej kontroli granicznej mogłoby wyjątkowo być konieczne w przypadku poważnego zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego na poziomie obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej lub na poziomie krajowym, w szczególności w następstwie ataków terrorystycznych lub groźby takich ataków, lub z powodu zagrożeń stwarzanych przez przestępczość zorganizowaną.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 z dnia 26 października 2004 r. ustanawiające Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 349 z 25.11.2004, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3925/91 z dnia 19 grudnia 1991 r. dotyczące zniesienia kontroli i formalności stosowanych wobec bagażu podręcznego i w ładowni osób odbywających lot wewnątrzwspólnotowy oraz bagażu osób przekraczających morze wewnątrz Wspólnoty (Dz.U. L 374 z 31.12.1991, s. 4).

- (26) Migracji ani przekraczania granic zewnętrznych przez dużą liczbę obywateli państw trzecich nie powinno się uznawać *per se* za zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego.
- (27) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej odstępstwo od podstawowej zasady swobody przepływu osób należy interpretować ściśle, a koncepcja porządku publicznego zakłada istnienie rzeczywistego, obecnego i dostatecznie poważnego zagrożenia dla jednego z podstawowych interesów społeczeństwa.
- (28) W oparciu o zebrane dotychczas doświadczenia w odniesieniu do funkcjonowania obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej oraz aby pomóc zapewnić konsekwentne stosowanie dorobku Schengen, Komisja może sporządzić wytyczne dotyczące przywracania wewnętrznej kontroli granicznej, obejmujące zarówno przypadki wymagające tymczasowego zastosowania takiego środka, jak i przypadki, w których konieczne jest natychmiastowe działanie. Wytyczne te powinny zawierać wyraźne wskaźniki służące ułatwieniu stwierdzenia, jakie okoliczności mogłyby stanowić poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego.
- (29) W przypadku gdy w sprawozdaniu z oceny sporządzonym na podstawie rozporządzenia Rady (UE) nr 1053/2013 ⁽¹⁾ stwierdzone zostaną poważne niedociągnięcia w prowadzeniu kontroli na granicach zewnętrznych oraz aby zapewnić przestrzeganie zaleceń przyjętych na podstawie tego rozporządzenia, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze umożliwiające zaleceniu ocenianemu państwu członkowskiemu podjęcia określonych środków szczególnych, takich jak rozmieszczenie zespołów europejskiej straży granicznej, przedłożenie planów strategicznych lub – w ostateczności oraz mając na uwadze powagę sytuacji – zamknięcie konkretnego przejścia granicznego. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽²⁾. W świetle art. 2 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) tego rozporządzenia zastosowanie ma procedura sprawdzająca.
- (30) Tymczasowe przywrócenie kontroli granicznych na niektórych granicach wewnętrznych w trybie procedury szczególnej na poziomie Unii może także być uzasadnione w wyjątkowych okolicznościach i jako środek ostateczny, gdy ogólne funkcjonowanie obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej jest zagrożone w wyniku utrzymujących się poważnych niedociągnięć związanych z kontrolą granic zewnętrznych, stwierdzonych w toku rygorystycznego procesu oceny zgodnie z art. 14 i 15 rozporządzenia (UE) nr 1053/2013, w przypadku gdy okoliczności te stanowiłyby poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego w obrębie tego obszaru lub jego części. Taka szczególna procedura tymczasowego przywracania kontroli granicznych na niektórych granicach wewnętrznych może zostać uruchomiona na tych samych warunkach także w wyniku poważnego zaniedbania obowiązków przez oceniane państwo członkowskie. Z uwagi na politycznie drażliwy charakter przywracania kontroli na niektórych granicach wewnętrznych, które dotyka kwestii krajowych uprawnień wykonawczych oraz w zakresie egzekwowania prawa dotyczących wewnętrznej kontroli granicznej, uprawnienia wykonawcze do przyjmowania zaleceń w trybie tej szczególnej procedury na poziomie Unii powinny zostać przyznane Radzie, stanowiącej na podstawie wniosku Komisji.
- (31) Przed przyjęciem jakiegokolwiek zalecenia w sprawie tymczasowego przywrócenia wewnętrznych kontroli granicznych na niektórych granicach wewnętrznych należy dokładnie i terminowo zbadać możliwość zastosowania środków ukierunkowanych na rozwiązanie źródłowych problemów, w tym możliwość pomocy takich organów lub jednostek organizacyjnych Unii, jak Agencja lub Europejski Urząd Policji (zwany dalej „Europol”) ustanowiony decyzją Rady 2009/371/WSiSW ⁽³⁾, oraz wykorzystania technicznych lub finansowych środków wsparcia na poziomie krajowym lub unijnym lub na obydwu tych poziomach. W przypadku wykrycia poważnego niedociągnięcia Komisja powinna mieć możliwość udzielenia środków wsparcia finansowego w celu wspomoczenia danego państwa członkowskiego. Ponadto każde zalecenie Komisji i Rady powinno być oparte na uzasadnionych informacjach.
- (32) Komisja powinna mieć możliwość przyjmowania aktów wykonawczych mających natychmiastowe zastosowanie, w należycie uzasadnionych przypadkach gdy ze względu na potrzebę przedłużenia kontroli na granicach wewnętrznych wymaga tego pilny charakter sprawy.
- (33) Sprawozdania z ocen oraz zalecenia, o których mowa w art. 14 i 15 rozporządzenia (UE) nr 1053/2013, powinny stanowić podstawę uruchamiania środków szczególnych w przypadku wystąpienia poważnych niedociągnięć związanych z kontrolami na granicach zewnętrznych oraz podstawę stosowania szczególnej procedury w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, a zagrażających ogólnemu funkcjonowaniu obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej. Państwa członkowskie i Komisja wspólnie

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz uchylecia decyzji komitetu wykonawczego z dnia 16 września 1998 r. dotyczącej utworzenia Stałego Komitetu ds. Oceny i Wprowadzania w Życie Dorobku Schengen (Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 27).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽³⁾ Decyzja Rady 2009/371/WSiSW z dnia 6 kwietnia 2009 r. ustanawiająca Europejski Urząd Policji (Europol) (Dz.U. L 121 z 15.5.2009, s. 37).

dokonują regularnych, obiektywnych i bezstronnych ocen w celu zweryfikowania, czy niniejsze rozporządzenie jest stosowane prawidłowo, a Komisja koordynuje te oceny w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi. Na mechanizm oceny składają się następujące elementy: roczne i wieloletnie programy oceny, zapowiedziane i niezapowiedziane wizyty na miejscu przeprowadzane przez niewielki zespół składający się z przedstawicieli Komisji oraz z ekspertów wyznaczonych przez państwa członkowskie, sprawozdania z wynikiem ocen przyjmowane przez Komisję, zalecenia co do działań naprawczych przyjmowane przez Radę na podstawie wniosku Komisji, odpowiednie działania następcze, odpowiednie monitorowanie oraz odpowiednia sprawozdawczość.

- (34) Ponieważ cel rozporządzenia (WE) nr 562/2006 i jego kolejnych zmian, a mianowicie ustanowienie zasad stosowanych do przepływu osób przez granice, nie mógł zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe było lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia mogła podejmować działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, to rozporządzenie i jego kolejne zmiany nie wykraczały poza to, co było konieczne dla osiągnięcia tego celu.
- (35) Należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do przyjmowania dodatkowych środków dotyczących ochrony, a także zmian w załącznikach do niniejszego rozporządzenia. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednocześnie, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (36) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Należy je stosować zgodnie ze zobowiązaniami państw członkowskich w odniesieniu do ochrony międzynarodowej i zasady *non-refoulement*.
- (37) Na zasadzie odstępstwa od art. 355 TFUE niniejsze rozporządzenie stosuje się jedynie do tych terytoriów Francji i Niemców, które znajdują się w Europie. Nie wpływa ono na szczególne zasady stosowane w Ceucie i Melilli, określone w Umowie w sprawie przystąpienia Królestwa Hiszpanii do Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. ⁽¹⁾.
- (38) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana, ani go nie stosuje. Ponieważ niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, zgodnie z art. 4 tego protokołu Dania podejmuje w terminie sześciu miesięcy po przyjęciu przez Radę niniejszego rozporządzenia decyzję, czy dokona jego transpozycji do swojego prawa krajowego.
- (39) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzenie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽²⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji Rady 1999/437/WE ⁽³⁾.
- (40) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽⁴⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt A decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE ⁽⁵⁾.
- (41) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem

⁽¹⁾ Dz.U. L 239 z 22.9.2000, s. 69.

⁽²⁾ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36.

⁽³⁾ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

⁽⁵⁾ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE ⁽²⁾.

- (42) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa zgodnie z decyzją Rady 2000/365/WE ⁽³⁾; Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w związku z tym w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związane, ani go nie stosuje.
- (43) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE ⁽⁴⁾; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana, ani go nie stosuje.
- (44) W odniesieniu do Bułgarii, Chorwacji, Cypru i Rumunii, art. 1 akapit pierwszy, art. 6 ust. 5 lit. a), tytuł III oraz przepisy tytułu II i załączników i odnoszących się do SIS i do VIS stanowią przepisy oparte na dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związane w rozumieniu, odpowiednio, art. 3 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2003 r., art. 4 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2005 r. i art. 4 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2011 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zasady

Niniejsze rozporządzenie przewiduje brak kontroli granicznej osób przekraczających granice wewnętrzne pomiędzy państwami członkowskimi Unii.

Niniejsze rozporządzenie określa zasady regulujące kontrolę graniczną osób przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich Unii.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „granice wewnętrzne” oznaczają:
 - a) wspólne granice lądowe państw członkowskich, w tym granice na rzekach i jeziorach;
 - b) porty lotnicze państw członkowskich przeznaczone do lotów wewnętrznych;
 - c) porty morskie, rzeczne i porty na jeziorach państw członkowskich służące do regularnych wewnętrznych połączeń promowych;
- 2) „granice zewnętrzne” oznaczają granice lądowe, w tym granice na rzekach i jeziorach, oraz granice morskie państw członkowskich, a także ich porty lotnicze, porty rzeczne, porty morskie i porty na jeziorach, pod warunkiem że nie stanowią one granic wewnętrznych;

⁽¹⁾ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

⁽³⁾ Decyzja Rady 2000/365/WE z dnia 29 maja 2000 r. dotycząca wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o zastosowaniu wobec niego niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 131 z 1.6.2000, s. 43).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

- 3) „lot wewnętrzny” oznacza każdy lot wyłącznie z terytorium państwa członkowskiego lub na jego terytorium, bez lądowania na terytorium państwa trzeciego;
- 4) „regularne wewnętrzne połączenia promowe” oznacza każde połączenie promowe między dwoma tymi samymi portami, lub większą ich liczbą, usytuowanymi na terytorium państw członkowskich, bez zawijania do jakichkolwiek portów poza terytorium państw członkowskich i obejmujące transport pasażerów i pojazdów zgodnie z opublikowanym rozkładem rejsów;
- 5) „osoby korzystające z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii” oznacza:
 - a) obywateli Unii w rozumieniu art. 20 ust. 1 TFUE oraz obywateli państw trzecich będących członkami rodziny obywatela Unii korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się, do których stosuje się dyrektywę 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾;
 - b) obywateli państw trzecich i członków ich rodzin, niezależnie od ich obywatelstwa, którzy na mocy porozumień pomiędzy Unią i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a tymi państwami trzecimi, z drugiej strony, korzystają z takich samych praw do swobodnego przemieszczania się jak obywatele Unii;
- 6) „obywatel państwa trzeciego” oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii w rozumieniu art. 20 ust. 1 TFUE i która nie jest objęta pkt 5 niniejszego artykułu;
- 7) „osoba, wobec której dokonano wpisu do celów odmowy wjazdu” oznacza każdego obywatela państwa trzeciego, wobec którego dokonano wpisu w Systemie Informacyjnym Schengen (zwanym dalej „SIS”) zgodnie z art. 24 i 26 rozporządzenia (WE) nr 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾ i do celów określonych w tych artykułach;
- 8) „przejście graniczne” oznacza każde przejście graniczne wyznaczone przez właściwe organy do celów przekraczania granic zewnętrznych;
- 9) „wspólnie prowadzone przejście graniczne” oznacza każde przejście graniczne usytuowane na terytorium państwa członkowskiego albo na terytorium państwa trzeciego, na którym to przejściu straż graniczna państwa członkowskiego i straż graniczna państwa trzeciego przeprowadzają następujące po sobie kontrole wyjazdu i wjazdu zgodnie ze swoim prawem krajowym oraz na podstawie umowy dwustronnej;
- 10) „kontrola graniczna” oznacza działania podejmowane na granicy zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i do celów w nim określonych, wyłącznie w odpowiedzi na zamiar przekroczenia tej granicy lub na akt jej przekroczenia, bez względu na wszelkie inne okoliczności, składające się z odprawy granicznej oraz ochrony granicy;
- 11) „odprawa graniczna” oznacza czynności kontrolne przeprowadzane na przejściach granicznych w celu zapewnienia, aby można było zezwolić na wjazd osób, w tym ich środków transportu oraz przedmiotów będących w ich posiadaniu, na terytorium państw członkowskich lub aby można było zezwolić na opuszczenie przez nie tego terytorium;
- 12) „ochrona granicy” oznacza ochronę granic pomiędzy przejściami granicznymi oraz ochronę przejść granicznych poza ustalonymi godzinami otwarcia w celu uniemożliwienia uniknięcia przez osoby odprawy granicznej i zniechęcenia ich do tego;
- 13) „kontrola drugiej linii” oznacza szczegółową odprawę, która może zostać przeprowadzona w odpowiednim miejscu, innym niż miejsce, w którym dokonywana jest odprawa wszystkich osób (pierwsza linia);
- 14) „straż graniczna” oznacza każdego funkcjonariusza publicznego wyznaczonego zgodnie z prawem krajowym do pełnienia obowiązków służbowych na przejściu granicznym lub na odcinku granicy, lub w bezpośrednim sąsiedztwie tej granicy, który realizuje zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i prawem krajowym zadania w zakresie kontroli granicznej;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.U. L 381 z 28.12.2006, s. 4).

- 15) „przewoźnik” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która z tytułu wykonywanego zawodu zajmuje się transportem osób;
- 16) „dokument pobytowy” oznacza:
- a) wszystkie dokumenty pobytowe wydane przez państwa członkowskie zgodnie z jednolitym wzorem określonym w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1030/2002 ⁽¹⁾ oraz karty pobytowe wydane zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE;
 - b) wszystkie inne dokumenty wydane przez państwo członkowskie obywatelom państw trzecich uprawniające do pobytu na jego terytorium, które zostały zgłoszone, a następnie opublikowane zgodnie z art. 39, z wyjątkiem:
 - (i) dokumentów tymczasowych ważnych do momentu rozpatrzenia pierwszego wniosku o wydanie dokumentu pobytowego, o którym mowa w lit. a), lub wniosku o nadanie statusu uchodźcy; oraz
 - (ii) wiz wydanych przez państwo członkowskie zgodnie z jednolitym formularzem określonym w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1683/95 ⁽²⁾;
- 17) „statek wycieczkowy” oznacza statek kursujący po określonej trasie, zgodnie z uprzednio przyjętym planem, który obejmuje program turystyczny w różnych portach i który zwykle nie zabiera pasażerów ani nie pozwala pasażerom na zejście na ląd w trakcie podróży;
- 18) „żegluga rekreacyjna” oznacza korzystanie z pływających jednostek rekreacyjnych w celach sportowych lub turystycznych;
- 19) „rybołówstwo przybrzeżne” oznacza połowy prowadzone za pomocą statków powracających codziennie lub w ciągu 36 godzin do portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego bez wchodzenia do portu znajdującego się w państwie trzecim;
- 20) „pracownik zatrudniony na urządzeniach oddalonych od brzegu” oznacza osobę, która pracuje na instalacji morskiej umiejscowionej na wodach terytorialnych lub na obszarze wyłącznej gospodarczej eksploatacji morskiej państwa członkowskiego, zgodnie z definicją określoną przez międzynarodowe prawo morskie, i która powraca regularnie drogą morską lub lotniczą na terytorium państw członkowskich;
- 21) „zagrożenie dla zdrowia publicznego” oznacza każdą chorobę mogącą przerodzić się w epidemię według definicji Międzynarodowych przepisów zdrowotnych Światowej Organizacji Zdrowia lub inną chorobę zakaźną lub zakaźną chorobę pasożytniczą, jeżeli są one objęte przepisami dotyczącymi ochrony, mającymi zastosowanie do obywateli państw członkowskich.

Artykuł 3

Zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do każdej osoby przekraczającej granice wewnętrzne lub zewnętrzne państw członkowskich, bez uszczerbku dla:

- a) praw osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii;
- b) praw uchodźców i osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, w szczególności w odniesieniu do zasady *non-refoulement*.

Artykuł 4

Prawa podstawowe

Stosując niniejsze rozporządzenie, państwa członkowskie w pełni przestrzegają odpowiednich przepisów prawa Unii, w tym Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”), prawa międzynarodowego, w tym Konwencji dotyczącej statusu uchodźców sporządzonej w Genewie w dniu 28 lipca 1951 r. (zwanej dalej „konwencją genewską”), zobowiązań związanych z dostępem do ochrony międzynarodowej, w szczególności zasady *non-refoulement*, oraz praw podstawowych. Zgodnie z zasadami ogólnymi prawa Unii decyzje na podstawie niniejszego rozporządzenia podejmuje się w sposób indywidualny.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.U. L 157 z 15.6.2002, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1683/95 z dnia 29 maja 1995 r. ustanawiające jednolity formularz wizowy (Dz.U. L 164 z 14.7.1995, s. 1).

TYTUŁ II

GRANICE ZEWNĘTRZNE

ROZDZIAŁ I

Przekraczanie granic zewnętrznych i warunki wjazdu

Artykuł 5

Przekraczanie granic zewnętrznych

1. Przekraczanie granic zewnętrznych dozwolone jest jedynie na przejściach granicznych i w ustalonych godzinach ich otwarcia. Na przejściach granicznych, które nie są czynne całą dobę, udostępnia się widoczne informacje o godzinach ich otwarcia.

Państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz swoich przejść granicznych zgodnie z art. 39.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 można dopuścić wyjątki od obowiązku przekraczania granic zewnętrznych jedynie na przejściach granicznych i w ustalonych godzinach ich otwarcia:

- a) dla osób lub grup osób – w przypadku gdy istnieje szczególny wymóg sporadycznego przekraczania granic zewnętrznych poza przejściami granicznymi lub poza ustalonymi godzinami ich otwarcia – pod warunkiem że posiadają zezwolenia wymagane na mocy prawa krajowego oraz że nie zachodzi sprzeczność z interesem porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich. Państwa członkowskie mogą dokonać szczegółowych ustaleń w umowach dwustronnych. Ogólne wyjątki przewidziane przez prawo krajowe i umowy dwustronne zgłasza się Komisji zgodnie z art. 39;
- b) dla osób lub grup osób w przypadku nieprzewidzianej sytuacji wyjątkowej;
- c) zgodnie z przepisami szczególnymi zawartymi w art. 19 i 20 w związku z załącznikami VI i VII.

3. Bez uszczerbku dla wyjątków przewidzianych w ust. 2 lub dla swoich zobowiązań w zakresie ochrony międzynarodowej, państwa członkowskie wprowadzają sankcje, zgodnie z ich prawem krajowym, za niedozwolone przekraczanie granic zewnętrznych w miejscach innych niż przejścia graniczne lub w godzinach innych niż ustalone godziny otwarcia. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszać.

Artykuł 6

Warunki wjazdu obywateli państw trzecich

1. W przypadku planowanego pobytu na terytorium państw członkowskich nieprzekraczającego 90 dni w każdym okresie 180-dniowym, co oznacza wzięcie pod uwagę okresu 180-dniowego poprzedzającego każdy z dni pobytu, warunki wjazdu obywateli państw trzecich są następujące:

- a) posiadają oni ważny dokument podróży uprawniający posiadacza do przekroczenia granicy i spełniający następujące kryteria:
 - (i) jest on ważny przez przynajmniej trzy miesiące po planowanej dacie wyjazdu z terytorium państw członkowskich; w uzasadnionych pilnych przypadkach kryterium to może zostać pominięte;
 - (ii) został wydany w okresie ostatnich 10 lat;
- b) posiadają oni ważną wizę, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 539/2001 ⁽¹⁾, chyba że posiadają ważny dokument pobytowy lub ważną wizę długoterminową;
- c) uzasadnią cel i warunki planowanego pobytu oraz posiadają wystarczające środki utrzymania, zarówno na czas trwania planowanego pobytu, jak i na powrót do ich państwa pochodzenia lub na tranzyt do państwa trzeciego, co do którego istnieje pewność, że uzyskają zezwolenie na wjazd na jego terytorium, lub jeżeli mają możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1).

- d) nie są osobami, wobec których dokonano wpisu do celów odmowy wjazdu w SIS;
- e) nie są uważani za stanowiących zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych żadnego z państw członkowskich, a w szczególności nie dokonano wobec nich, na tej samej podstawie, wpisu do celów odmowy wjazdu w krajowych bazach danych państw członkowskich.
2. Do celów wykonania ust. 1 za datę wjazdu uważa się pierwszy dzień pobytu na terytorium państw członkowskich, a datę wyjazdu liczy się jako ostatni dzień pobytu na terytorium państw członkowskich. W obliczeniach długości pobytu na terytorium państw członkowskich nie uwzględnia się okresów pobytu dozwolonych na mocy zezwolenia na pobyt lub wizy długoterminowej.
3. Niewyczerpujący wykaz dokumentów uzupełniających, których okazania straż graniczna może wymagać od obywateli państw trzecich w celu weryfikacji spełnienia warunków określonych w ust. 1 lit. c), zawarty jest w załączniku I.
4. Środki utrzymania ocenia się stosownie do długości i celu pobytu oraz w stosunku do średnich kosztów taniego wyżywienia i zakwaterowania w danym państwie członkowskim lub danych państwach członkowskich, pomnożonych przez liczbę dni pobytu.

Ustalane przez państwa członkowskie kwoty referencyjne są przekazywane Komisji zgodnie z art. 39.

Podstawę do oceny, czy środki utrzymania są wystarczające, może stanowić gotówka, чеки podróżne i karty kredytowe znajdujące się w posiadaniu obywatela państwa trzeciego. Oświadczenia o sponsorowaniu, jeżeli takie oświadczenia są przewidziane przez prawo krajowe, oraz listy gwarancyjne od osób przyjmujących, określone przez prawo krajowe, w przypadku gdy obywatel państwa trzeciego zatrzymuje się u osoby przyjmującej, mogą również stanowić dowód dysponowania wystarczającymi środkami utrzymania.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1:
- a) obywatelom państw trzecich, którzy nie spełniają wszystkich warunków ustanowionych w ust. 1, jednakże posiadają dokument pobytowy lub wizę długoterminową, zezwala się na wjazd na terytorium innych państw członkowskich w celu tranzytu, tak aby mogli oni dotrzeć na terytorium państwa członkowskiego, które wydało dokument pobytowy lub wizę długoterminową, chyba że ich nazwiska znajdują się w krajowym wykazie wpisów państwa członkowskiego, którego granice zewnętrzne usiłują przekroczyć, a wpisowi towarzyszy instrukcja odmowy wjazdu lub tranzytu;
- b) obywatelom państw trzecich, którzy spełniają warunki ustanowione w ust. 1, z wyjątkiem warunku ustanowionego w lit. b), którzy zgłaszają się na granicy, można zezwolić na wjazd na terytorium państw członkowskich, jeżeli na granicy zostanie im wydana wiza zgodnie z art. 35 i 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 ⁽¹⁾.

Państwa członkowskie opracowują statystyki dotyczące wiz wydawanych na granicy zgodnie z art. 46 rozporządzenia (WE) nr 810/2009 i załącznikiem XII do tego rozporządzenia.

Jeżeli zamieszczenie wizy w dokumencie nie jest możliwe, wizę zamieszcza się wyjątkowo na oddzielnej karcie załączonej do dokumentu. W takim przypadku stosuje się jednolity wzór formularza, na którym umieszcza się wizę, określony w rozporządzeniu Rady (WE) nr 333/2002 ⁽²⁾;

- c) obywatele państw trzecich, którzy nie spełniają jednego lub większej liczby warunków ustanowionych w ust. 1, mogą uzyskać zezwolenie państwa członkowskiego na wjazd na jego terytorium ze względów humanitarnych, ze względu na interes narodowy lub zobowiązania międzynarodowe. W przypadku gdy wobec danego obywatela państwa trzeciego dokonano wpisu, o którym mowa w ust. 1 lit. d), państwo członkowskie wydające mu zezwolenie na wjazd na swoje terytorium informuje o tym odpowiednio pozostałe państwa członkowskie.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 333/2002 z dnia 18 lutego 2002 r. w sprawie jednolitego wzoru formularza, na którym umieszcza się wizę wydawaną przez państwo członkowskie osobom posiadającym dokumenty podróży, które nie są uznane przez państwo członkowskie sporządzające formularz (Dz.U. L 53 z 23.2.2002, s. 4).

ROZDZIAŁ II

Kontrola granic zewnętrznych i odmowa wjazdu

Artykuł 7

Dokonywanie odprawy granicznej

1. Straż graniczna podczas wykonywania swoich obowiązków w pełni szanuje ludzką godność, w szczególności w przypadkach, gdy ma do czynienia z osobami wymagającymi szczególnego traktowania.

Wszelkie środki podjęte podczas wykonywania zadań muszą być proporcjonalne do celów realizowanych za pomocą tych środków.

2. Podczas dokonywania odprawy granicznej straż graniczna nie może dyskryminować osób ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Artykuł 8

Odprawa graniczna osób

1. Ruch graniczny na granicach zewnętrznych podlega odprawom dokonywanym przez straż graniczną. Odprawy dokonywane są zgodnie z niniejszym rozdziałem.

Odprawom mogą podlegać również środki transportu i przedmioty będące w posiadaniu osób przekraczających granicę. Do przeszukań stosuje się prawo krajowe danego państwa członkowskiego.

2. Wszystkie osoby podlegają minimalnej odprawie mającej na celu ustalenie ich tożsamości na podstawie okazanych dokumentów podróży. Taka minimalna odprawa obejmuje szybką i bezpośrednią weryfikację dokumentu uprawniającego posiadacza do przekroczenia granicy w zakresie jego ważności oraz weryfikację obecności śladów jego sfałszowania lub podrobienia, przy użyciu, w stosownych przypadkach, urządzeń technicznych oraz poprzez sprawdzenie wyłącznie informacji o skradzionych, przywłaszczonych, utraconych w inny sposób i unieważnionych dokumentach w odpowiednich bazach danych.

Minimalna odprawa, o której mowa w akapicie pierwszym, stanowi zasadę w odniesieniu do osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii.

Jednakże, wrywkowo, podczas dokonywania minimalnej odprawy osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii, straż graniczna może sprawdzić krajowe i europejskie bazy danych w celu potwierdzenia, że takie osoby nie stanowią rzeczywistego, aktualnego i dostatecznie poważnego zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego, porządku publicznego, stosunków międzynarodowych państw członkowskich lub zagrożenia dla zdrowia publicznego.

Skutki takiego sprawdzenia nie mogą naruszać prawa do wjazdu osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii na terytorium danego państwa członkowskiego, określonego w dyrektywie 2004/38/WE.

3. Obywatele państw trzecich podlegają szczegółowej odprawie przy wjeździe i wyjeździe w następujący sposób:

a) szczegółowa odprawa przy wjeździe obejmuje weryfikację warunków regulujących wjazd określonych w art. 6 ust. 1 oraz, w stosownych przypadkach, dokumentów zezwalających na pobyt i prowadzenie działalności zawodowej. Weryfikacja ta dokonywana jest poprzez szczegółowe sprawdzenie następujących elementów:

(i) weryfikację posiadania przez obywatela państwa trzeciego ważnego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy oraz, w stosownych przypadkach, wymaganej wizy lub dokumentu pobytowego;

(ii) szczegółowe sprawdzenie dokumentu podróży pod kątem śladów sfałszowania lub podrobienia;

(iii) sprawdzenie stempli wjazdu i wyjazdu w dokumencie podróży danego obywatela państwa trzeciego w celu weryfikacji, na podstawie porównania dat wjazdu i wyjazdu, czy osoba ta nie przekroczyła już maksymalnego czasu dozwolonego pobytu na terytorium państw członkowskich;

- (iv) weryfikację miejsca wyjazdu i przeznaczenia danego obywatela państwa trzeciego i celu planowanego pobytu, poprzez sprawdzenie, jeżeli jest to konieczne, odpowiednich dokumentów uzupełniających;
 - (v) weryfikację, czy dany obywatel państwa trzeciego posiada wystarczające środki utrzymania na okres i do celów planowanego pobytu, na powrót do państwa pochodzenia lub na tranzyt do państwa trzeciego, co do którego istnieje pewność, że uzyska zezwolenie na wjazd na jego terytorium, lub jest w stanie uzyskać takie środki zgodnie z prawem;
 - (vi) weryfikację, czy dany obywatel państwa trzeciego, jego środek transportu i przewożone przez niego przedmioty nie stanowią prawdopodobnego niebezpieczeństwa dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych któregośkolwiek z państw członkowskich. Weryfikacja taka obejmuje bezpośrednie sprawdzenie danych osób i wpisów ich dotyczących oraz, o ile to konieczne, wpisów dotyczących przedmiotów, zawartych w SIS i w krajowych bazach danych, oraz ewentualne działania, jakie należy podjąć w wyniku dokonania wpisu;
- b) jeżeli obywatel państwa trzeciego posiada wizę, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b), szczegółowa odprawa przy wyjeździe obejmuje także weryfikację tożsamości posiadacza wizy oraz autentyczności wizy, poprzez sprawdzenie w wizowym systemie informacyjnym (VIS) zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 767/2008;
- c) w drodze odstępstwa sprawdzenie w VIS można przeprowadzić we wszystkich przypadkach tylko za pomocą numeru naklejki wizowej a wybiórczo za pomocą numeru naklejki wizowej łącznie z weryfikacją odcisków palców, jeżeli:
- (i) natężenie ruchu osiągnęło taki stopień, że czas oczekiwania na przejściu granicznym nadmiernie się wydłuża;
 - (ii) wyczerpane zostały wszystkie zasoby w zakresie personelu, urządzeń i organizacji; oraz
 - (iii) z przeprowadzonej analizy ryzyka wynika, że nie istnieje zagrożenie w odniesieniu do bezpieczeństwa wewnętrznego ani nielegalnej imigracji.
- Jednakże w każdym przypadku zaistnienia jakichkolwiek wątpliwości w odniesieniu do tożsamości posiadacza wizy lub autentyczności wizy systematycznie dokonywane są sprawdzenia w VIS za pomocą numeru naklejki wizowej łącznie z weryfikacją odcisków palców.
- Odstępstwo to może być stosowane jedynie na danym przejściu granicznym tak długo, jak długo spełnione są warunki, o których mowa w ppkt (i), (ii) oraz (iii);
- d) decyzja o sprawdzeniu w VIS zgodnie z lit. c) jest podejmowana przez komendanta placówki straży granicznej na przejściu granicznym lub na wyższym szczeblu.
- Zainteresowane państwo członkowskie powiadamia niezwłocznie pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o takiej decyzji;
- e) każde z państw członkowskich przekazuje raz w roku Parlamentowi Europejskiemu i Komisji sprawozdanie ze stosowania lit. c), które zawiera liczbę obywateli państw trzecich sprawdzonych w VIS tylko za pomocą numeru naklejki wizowej, a także czas oczekiwania, o którym mowa w lit. c) ppkt (i);
- f) lit. c) i d) mają zastosowanie przez maksymalny okres trzech lat, rozpoczynający się trzy lata po rozpoczęciu funkcjonowania VIS. Przed końcem drugiego roku stosowania lit. c) i d) Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ocenę ich wdrożenia. Na podstawie tej oceny Parlament Europejski lub Rada mogą zwrócić się do Komisji o zaproponowanie odpowiednich zmian do niniejszego rozporządzenia;
- g) szczegółowa odprawa przy wyjeździe obejmuje:
- (i) weryfikację posiadania przez obywatela państwa trzeciego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy;
 - (ii) weryfikację dokumentu podróży pod kątem śladów sfalszowania lub podrobienia;

- (iii) weryfikację, jeżeli jest to możliwe, czy obywatel państwa trzeciego nie jest uznawany za stanowiącego zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego lub stosunków międzynarodowych któregośkolwiek z państw członkowskich;
 - h) obok odprawy, o której mowa w lit. g), szczegółowa odprawa przy wyjeździe może również obejmować:
 - (i) weryfikację, czy dana osoba posiada ważną wizę, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 539/2001, z wyjątkiem przypadku gdy posiada ona ważny dokument pobytowy; taka weryfikacja może obejmować sprawdzenie w VIS zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 767/2008;
 - (ii) weryfikację, czy dana osoba nie przekroczyła maksymalnego czasu dozwolonego pobytu na terytorium państw członkowskich;
 - (iii) sprawdzenie wpisów w SIS wobec osób i przedmiotów oraz informacji w krajowych bazach danych;
 - i) w celu identyfikacji osób, które mogą nie spełniać lub przestały spełniać warunki wjazdu, pobytu lub zamieszkania na terytorium państw członkowskich, możliwe jest sprawdzenie w VIS zgodnie z art. 20 rozporządzenia (WE) nr 767/2008.
4. Takiej szczegółowej odprawy dokonuje się w miejscu niepublicznym, jeżeli istnieją odpowiednie pomieszczenia i jeżeli obywatel państwa trzeciego wyrazi takie życzenie.
5. Bez uszczerbku dla akapitu drugiego, obywatelom państw trzecich poddanym szczegółowej kontroli drugiej linii udziela się informacji na piśmie w języku, który rozumieją lub – jak można racjonalnie przypuszczać – powinni rozumieć, lub w inny skuteczny sposób, o celu i procedurze takiej odprawy.
- Informacje te muszą być dostępne we wszystkich językach urzędowych Unii i w języku lub językach państwa lub państw graniczących z danym państwem członkowskim oraz wskazywać, że obywatel państwa trzeciego może zażądać podania nazwiska lub numeru identyfikacyjnego funkcjonariuszy straży granicznej dokonujących szczegółowej kontroli drugiej linii, jak również nazwy przejścia granicznego i daty przekroczenia granicy.
6. Odprawa osoby korzystającej z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii jest dokonywana zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE.
7. Szczegółowe zasady dotyczące informacji podlegających rejestracji są określone w załączniku II.
8. W przypadkach gdy zastosowanie ma art. 5 ust. 2 lit. a) lub b), państwa członkowskie mogą również ustanowić odstępstwa od przepisów określonych w niniejszym artykule.

Artykuł 9

Uproszczenie odprawy granicznej

1. Odprawa graniczna na granicach zewnętrznych może zostać uproszczona w następstwie wyjątkowych i nieprzewidzianych okoliczności. Uważa się, że takie wyjątkowe i nieprzewidziane okoliczności występują w przypadku, gdy niemożliwe do przewidzenia zdarzenia prowadzą do ruchu o takim natężeniu, że powoduje ono nadmierne wydłużenie czasu oczekiwania na przejściach granicznych, a wszystkie zasoby w zakresie personelu, wyposażenia i organizacji zostały wyczerpane.
2. W przypadku uproszczenia odprawy granicznej zgodnie z ust. 1 odprawa graniczna przy wjeździe ma z zasady pierwszeństwo przed odprawą graniczną przy wyjeździe.

Decyzja o uproszczeniu odprawy jest podejmowana przez komendanta straży granicznej na przejściu granicznym.

Uproszczenie takie jest tymczasowe, dostosowane do uzasadniających je okoliczności i wprowadzane stopniowo.

3. Nawet w przypadku uproszczenia odprawy straż graniczna stempluje dokumenty podróży obywateli państw trzecich przy wjeździe i wyjeździe zgodnie z art. 11.

4. Każde państwo członkowskie przekazuje co roku Parlamentowi Europejskiemu i Komisji sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 10

Oddzielne pasy ruchu i informacja na znakach

1. Państwa członkowskie zapewniają odrębne pasy ruchu, w szczególności na lotniczych przejściach granicznych, w celu dokonywania odprawy osób zgodnie z art. 8. Takie pasy ruchu są wyróżnione przy pomocy znaków z oznaczeniami określonymi w załączniku III.

Państwa członkowskie mogą zapewnić odrębne pasy ruchu na morskich i lądowych przejściach granicznych oraz na granicach pomiędzy państwami członkowskimi, które nie stosują art. 22 w odniesieniu do ich wspólnych granic. Znaki z oznaczeniami określonymi w załączniku III są stosowane, jeżeli państwa członkowskie zapewniają na tych granicach odrębne pasy ruchu.

Państwa członkowskie zapewniają wyraźne oznakowanie takich pasów ruchu, w tym w przypadku odstąpienia od zasad korzystania z różnych pasów ruchu przewidzianego w ust. 4, w celu zapewnienia optymalnych poziomów przepływu osób przekraczających granicę.

2. Osoby korzystające z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii są uprawnione do korzystania z pasów ruchu oznaczonych znakiem przedstawionym w załączniku III część A („UE, EOG, CH”). Mogą one również korzystać z pasów ruchu oznaczonych znakiem przedstawionym w załączniku III część B1 („wiza niewymagana”) oraz część B2 („wszystkie paszporty”).

Obywatele państw trzecich, którzy nie są zobowiązani do posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 539/2001 oraz obywatele państw trzecich, którzy posiadają ważny dokument pobytowy lub wizę długoterminową, mogą korzystać z pasów ruchu oznaczonych znakiem przedstawionym w załączniku III część B1 do niniejszego rozporządzenia („wiza niewymagana”). Mogą oni również korzystać z pasów ruchu oznaczonych znakiem przedstawionym w załączniku III część B2 do niniejszego rozporządzenia („wszystkie paszporty”).

Wszystkie pozostałe osoby korzystają z pasów ruchu oznaczonych znakiem przedstawionym w załączniku III część B2 („wszystkie paszporty”).

Oznaczenia na znakach, o których mowa w akapicie pierwszym, drugim i trzecim, mogą zostać przedstawione w języku lub językach, które każde z państw członkowskich uzna za właściwe.

Zapewnienie osobnych pasów ruchu oznaczonych znakiem przedstawionym w załączniku III część B1 („wiza niewymagana”) nie jest obowiązkowe. Państwa członkowskie decydują zgodnie z potrzebami praktycznymi, czy wykorzystają ten wariant oraz których przejść granicznych będzie to dotyczyć.

3. Na morskich i lądowych przejściach granicznych państwa członkowskie mogą wydzielić różne pasy ruchu dla pojazdów osobowych i ciężarowych oraz autobusów za pomocą znaków przedstawionych w załączniku III część C.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić zmiany oznaczeń na tych znakach, w przypadku gdy jest to właściwe ze względu na okoliczności lokalne.

4. W przypadkach tymczasowego braku równowagi w natężeniu ruchu na poszczególnych przejściach granicznych właściwe organy mogą odstąpić od zasad korzystania z różnych pasów ruchu na czas niezbędny do zlikwidowania takiego braku równowagi.

Artykuł 11

Stemplowanie dokumentów podróży

1. Dokumenty podróży obywateli państw trzecich są systematycznie stemplowane przy wjeździe i wyjeździe. W szczególności stempel wjazdowy lub wyjazdowy zamieszcza się w:

- a) dokumentach zawierających ważną wizę, umożliwiającą obywatelom państw trzecich przekroczenie granicy;
- b) dokumentach umożliwiającą przekraczanie granicy obywatelom państw trzecich, którym państwo członkowskie wydaje wizę na granicy;
- c) dokumentach umożliwiającą przekraczanie granicy obywatelom państw trzecich niepodlegającym obowiązkowi wizowemu.

2. Dokumenty podróży obywateli państw trzecich, którzy są członkami rodziny obywatela Unii i do których ma zastosowanie dyrektywa 2004/38/WE, ale którzy nie przedstawiają karty pobytowej przewidzianej w tej dyrektywie, są stempłowane przy wjeździe i wyjeździe.

Dokumenty podróży obywateli państw trzecich, którzy są członkami rodziny obywateli państw trzecich korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania na mocy prawa Unii, ale którzy nie przedstawiają karty pobytowej przewidzianej w dyrektywie 2004/38/WE, są stempłowane przy wjeździe i wyjeździe.

3. Stempla wjazdowego lub wyjazdowego nie zamieszcza się w:

- a) dokumentach podróży głów państw lub dygnitarzy, których przyjazd został oficjalnie zapowiedziany z wyprzedzeniem drogą dyplomatyczną;
- b) licencjach pilotów lub certyfikatach członków załogi samolotu;
- c) dokumentach podróży marynarzy, którzy przebywają na terytorium państwa członkowskiego tylko wtedy, kiedy przybija tam ich statek i tylko na obszarze portu, do którego wchodzi ich statek;
- d) dokumentach podróży załogi i pasażerów statków wycieczkowych, którzy nie podlegają odprawie granicznej zgodnie z załącznikiem VI pkt 3.2.3;
- e) dokumentach umożliwiających przekraczanie granicy obywatelom Andory, Monako i San Marino;
- f) w dokumentach podróży załóg międzynarodowych pociągów pasażerskich i towarowych;
- g) w dokumentach podróży obywateli państw trzecich, którzy przedstawiają kartę pobytową przewidzianą w dyrektywie 2004/38/WE.

W drodze wyjątku, na wniosek obywatela państwa trzeciego, można zrezygnować z zamieszczania stempla wjazdu lub wyjazdu, jeżeli zamieszczenie stempla mogłoby spowodować dla tej osoby poważne trudności. W takim przypadku wjazd lub wyjazd odnotowuje się na osobnym arkuszu, podając nazwisko i imię tej osoby oraz numer jej paszportu. Arkusz ten przekazuje się następnie danemu obywatelowi państwa trzeciego. Właściwe organy państw członkowskich mogą prowadzić statystyki takich wyjątkowych przypadków i mogą przekazywać te statystyki Komisji.

4. Praktyczne ustalenia dotyczące stempłowania określa załącznik IV.

5. W miarę możliwości obywatele państw trzecich są informowani o obowiązku stempłowania ich dokumentu podróży przez straż graniczną przy wjeździe i wyjeździe, nawet jeżeli zastosowano uproszczenie odprawy zgodnie z art. 9.

Artykuł 12

Domniemanie dotyczące spełniania warunków dotyczących czasu trwania pobytu

1. Jeżeli w dokumencie podróży obywatela państwa trzeciego nie zamieszczono stempla wjazdu, właściwe organy krajowe mogą domniemywać, że posiadacz nie spełnia lub przestał spełniać obowiązujące w danym państwie członkowskim warunki dotyczące czasu trwania pobytu.

2. Domniemanie, o którym mowa w ust. 1, może zostać obalone w przypadku przedstawienia przez obywatela państwa trzeciego, za pomocą dowolnych środków, wiarygodnych dowodów, takich jak bilety podróżne lub dowody jego obecności poza terytorium państw członkowskich, że spełnia on warunki dotyczące czasu trwania pobytu krótkoterminowego.

W takim przypadku:

- a) jeżeli obywatel państwa trzeciego znajduje się na terytorium państwa członkowskiego stosującego w całości dorobek Schengen, właściwe organy, zgodnie z przepisami krajowymi i praktyką krajową, poświadczają w jego dokumencie podróży datę i miejsce przekroczenia przez niego granicy zewnętrznej jednego z państw członkowskich stosujących w całości dorobek Schengen;

- b) jeżeli obywatel państwa trzeciego znajduje się na terytorium państwa członkowskiego, wobec którego nie podjęto decyzji, o której mowa w art. 3 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2003 r., w art. 4 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2005 r. i w art. 4 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2011 r., właściwe organy, zgodnie z przepisami krajowymi i praktyką krajową, poświadczają w jego dokumencie podróży datę i miejsce przekroczenia przez niego granicy zewnętrznej takiego państwa członkowskiego.

Oprócz poświadczenia, o którym mowa w lit. a) i b), obywatel państwa trzeciego może otrzymać formularz, którego wzór jest przedstawiony w załączniku VIII.

Państwa członkowskie przekazują sobie wzajemnie oraz Komisji i Sekretariatowi Generalnemu Rady informacje na temat krajowych praktyk dotyczących poświadczenia, o którym mowa w niniejszym artykule.

3. Jeżeli domniemanie, o którym mowa w ust. 1, nie zostanie obalone, obywatel państwa trzeciego może zostać zobowiązany do powrotu zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE⁽¹⁾ oraz zgodnie z prawem krajowym spełniającym wymogi tej dyrektywy.
4. Stosowne przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku braku stempla wyjazdowego.

Artykuł 13

Ochrona granicy

1. Głównym celem ochrony granicy jest zapobieganie niedozwolonemu przekraczaniu granicy, zwalczanie przestępczości transgranicznej oraz podejmowanie środków w stosunku do osób, które przekroczyły granicę nielegalnie. Osoba, która nielegalnie przekroczyła granicę i która nie ma prawa przebywać na terytorium danego państwa członkowskiego, zostaje zatrzymana i poddana procedurom spełniającym wymogi dyrektywy 2008/115/WE.

2. W celu ochrony granicy straż graniczna wykorzystuje posterunki stacjonarne i mobilne.

Ochrona ta jest prowadzona w taki sposób, aby zapobiec unikaniu przez osoby odprawy na przejściach granicznych oraz aby zniechęcić je do jej unikania.

3. Ochronę pomiędzy przejściami granicznymi prowadzi straż graniczna, której liczebność i metody działania są dostosowywane do istniejących lub przewidywanych czynników ryzyka i zagrożeń. Wiąże się to z częstymi i nagłymi zmianami okresów ochrony, tak aby niedozwolone przekraczanie granicy wiązało się zawsze z ryzykiem wykrycia.

4. Ochronę prowadzą posterunki stacjonarne lub mobilne, wykonujące swoje zadania poprzez patrolowanie lub stacjonowanie w miejscach znanych lub postrzeganych jako zagrożone, a celem takiej ochrony jest zatrzymywanie osób nielegalnie przekraczających granicę. Ochrona może również być prowadzona za pomocą środków technicznych, w tym środków elektronicznych.

5. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 37, dotyczących dodatkowych środków regulujących ochronę.

Artykuł 14

Odmowa wjazdu

1. Obywatelowi państwa trzeciego, który nie spełnia wszystkich warunków wjazdu ustanowionych w art. 6 ust. 1 i który nie należy do żadnej z kategorii osób, o których mowa w art. 6 ust. 5, odmawia się wjazdu na terytorium państw członkowskich. Pozostaje to bez uszczerbku dla stosowania szczególnych przepisów dotyczących prawa do azylu i ochrony międzynarodowej lub wydawania długoterminowych wiz pobytowych.

2. Odmowa wjazdu może nastąpić wyłącznie w drodze uzasadnionej decyzji podającej dokładne przyczyny odmowy. Decyzja jest podejmowana przez organ do tego upoważniony na mocy prawa krajowego. Decyzja ta wywiera skutek natychmiastowy.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98).

Uzasadniona decyzja podająca dokładne przyczyny odmowy wydawana jest w formie standardowego formularza, określonego w załączniku V część B, wypełnionego przez organ upoważniony na mocy prawa krajowego do odmowy wjazdu. Wypełniony standardowy formularz jest wręczany danemu obywatelowi państwa trzeciego, który potwierdza otrzymanie decyzji o odmowie wjazdu przy użyciu tego formularza.

3. Osobom, którym odmówiono wjazdu, przysługuje prawo odwołania od decyzji. Postępowanie odwoławcze jest prowadzone zgodnie z prawem krajowym. Obywatelowi państwa trzeciego przekazuje się również pisemną informację dotyczącą punktów kontaktowych dysponujących informacjami na temat przedstawicieli uprawnionych do działania w imieniu obywatela państwa trzeciego zgodnie z prawem krajowym.

Złożenie takiego odwołania nie ma skutku zawieszającego w stosunku do decyzji o odmowie wjazdu.

Bez uszczerbku dla odszkodowania przyznanego zgodnie z prawem krajowym, obywatel państwa trzeciego jest uprawniony do uzyskania korekty przez państwo członkowskie, które odmówiło wjazdu, anulowanego stempla wjazdu i innych anulowanych lub dodanych wpisów, które zostały wprowadzone, jeżeli w wyniku postępowania odwoławczego stwierdzono, że decyzja o odmowie wjazdu była nieuzasadniona.

4. Straż graniczna zapewnia, aby obywatel państwa trzeciego, któremu odmówiono wjazdu, nie wjechał na terytorium tego państwa członkowskiego.

5. Państwa członkowskie gromadzą statystyki dotyczące liczby osób, którym odmówiono wjazdu, przyczyn odmowy, obywatelstwa osób, którym odmówiono wjazdu, oraz rodzaju granicy (lądowa, powietrzna lub morska), na której odmówiono im wjazdu, oraz przekazują je corocznie Komisji (Eurostatowi) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady (¹).

6. Szczegółowe zasady dotyczące odmowy wjazdu wymienione są w załączniku V część A.

ROZDZIAŁ III

Personel i zasoby do celów kontroli granicznej oraz współpraca pomiędzy państwami członkowskimi

Artykuł 15

Personel i zasoby do celów kontroli granicznej

Państwa członkowskie rozmieszczają odpowiedni personel i zasoby w ilości dostatecznej dla przeprowadzania kontroli granicznej na granicach zewnętrznych, zgodnie z art. 7–14, w sposób zapewniający skuteczny, wysoki i jednolity poziom kontroli na ich granicach zewnętrznych.

Artykuł 16

Przeprowadzanie kontroli

1. Kontrolę graniczną przewidzianą w art. 7–14 przeprowadza straż graniczna zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia i z prawem krajowym.

W trakcie przeprowadzania tej kontroli granicznej uprawnienia do wszczęcia postępowania karnego nadane straży granicznej na mocy prawa krajowego i niewchodzące w zakres niniejszego rozporządzenia pozostają nienaruszone.

Państwa członkowskie zapewniają, aby straż graniczną stanowili wyspecjalizowani i odpowiednio przeszkoleni specjaliści, uwzględniając wspólne podstawowe programy szkoleń dla funkcjonariuszy straży granicznej ustanowione i opracowane przez Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich (zwaną dalej „Agencją”) ustanowioną na mocy rozporządzenia (WE) nr 2007/2004. Programy szkoleń obejmują specjalne szkolenia służące ujawnieniu zdarzeń z udziałem osób wymagających szczególnego traktowania, takich jak małoletni bez opieki i ofiary handlu ludźmi, oraz postępowania w takich sytuacjach. Państwa członkowskie, przy wsparciu Agencji, zachęcają funkcjonariuszy straży granicznej do nauki języków niezbędnych do wykonywania ich zadań.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz służb krajowych właściwych w zakresie kontroli granicznej na mocy ich prawa krajowego zgodnie z art. 39.

(¹) Rozporządzenie (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie statystyk Wspólnoty z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 311/76 w sprawie zestawienia statystyk dotyczących pracowników cudzoziemców (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 23).

3. W celu skutecznego kontrolowania granic każde państwo członkowskie zapewnia ścisłą i stałą współpracę pomiędzy swoimi służbami krajowymi właściwymi w zakresie kontroli granicznej.

Artykuł 17

Współpraca pomiędzy państwami członkowskimi

1. Państwa członkowskie udzielają sobie wzajemnego wsparcia oraz utrzymują ścisłą i stałą współpracę w celu skutecznej realizacji kontroli granicznej zgodnie z art. 7–16. Wymieniają one między sobą wszystkie istotne informacje.

2. Współpracę operacyjną pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi koordynuje Agencja.

3. Bez uszczerbku dla uprawnień Agencji, państwa członkowskie mogą kontynuować współpracę operacyjną z innymi państwami członkowskimi lub państwami trzecimi na granicach zewnętrznych, w tym wymianę oficerów łącznikowych, jeżeli współpraca taka stanowi uzupełnienie działania Agencji.

Państwa członkowskie powstrzymują się od wszelkich działań, które mogłyby zagrozić funkcjonowaniu Agencji lub osiągnięciu jej celów.

Państwa członkowskie informują Agencję o współpracy operacyjnej, o której mowa w akapicie pierwszym.

4. Państwa członkowskie zapewniają szkolenia w zakresie zasad kontroli granicznej, jak również praw podstawowych. W tym względzie bierze się pod uwagę wspólne normy w zakresie szkoleń, ustanowione i rozwinięte przez Agencję.

Artykuł 18

Wspólna kontrola

1. Państwa członkowskie, które nie stosują art. 22 na swoich wspólnych granicach lądowych, mogą do daty rozpoczęcia stosowania tego artykułu wspólnie kontrolować te wspólne granice, w którym to przypadku można zatrzymać osobę do celów dokonywania odpraw wjazdowych i wyjazdowych tylko jeden raz, bez uszczerbku dla indywidualnej odpowiedzialności państw członkowskich wynikającej z art. 7–14.

W tym celu państwa członkowskie mogą zawierać między sobą umowy dwustronne.

2. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich ustaleniach podjętych zgodnie z ust. 1.

ROZDZIAŁ IV

Szczegółowe zasady odprawy granicznej

Artykuł 19

Szczegółowe zasady dla różnych rodzajów granic oraz różnych środków transportu wykorzystywanych do przekraczania granic zewnętrznych

Szczegółowe zasady zawarte w załączniku VI stosuje się do odprawy dokonywanej na różnych rodzajach granic i w różnych środkach transportu wykorzystywanych do przekraczania przejść granicznych.

Te szczegółowe zasady mogą zawierać odstępstwa od art. 5 i 6 oraz art. 8–14.

Artykuł 20

Szczegółowe zasady odprawy określonych kategorii osób

1. Szczegółowe zasady zawarte w załączniku VII stosuje się do odprawy następujących kategorii osób:

- a) szefów państw i członków ich delegacji;
- b) pilotów samolotów i innych członków załogi;

- c) marynarzy;
- d) posiadaczy paszportów dyplomatycznych, urzędowych lub służbowych oraz członków organizacji międzynarodowych;
- e) pracowników transgranicznych;
- f) małoletnich;
- g) służb ratowniczych, policji, straży pożarnej oraz straży granicznej;
- h) pracowników zatrudnionych na urządzeniach oddalonych od brzegu.

Te szczegółowe zasady mogą zawierać odstępstwa od art. 5 i 6 oraz 8–14.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji wzory kart wydawanych przez ich ministerstwa spraw zagranicznych akredytowanym członkom misji dyplomatycznych i przedstawicielstw konsularnych oraz członkom ich rodzin zgodnie z art. 39.

ROZDZIAŁ V

Środki szczególne w przypadku poważnych niedociągnięć związanych z kontrolą granic zewnętrznych

Artykuł 21

Środki na granicach zewnętrznych i wsparcie Agencji

1. W przypadku gdy w sprawozdaniu z oceny sporządzonym na podstawie art. 14 rozporządzenia (UE) nr 1053/2013 zostaną wskazane poważne niedociągnięcia w przeprowadzaniu kontroli na granicach zewnętrznych oraz aby zapewnić przestrzeganie zaleceń, o których mowa w art. 15 tego rozporządzenia, Komisja może zalecić, w drodze aktu wykonawczego, aby oceniane państwo członkowskie wprowadziło pewne środki szczególne, wśród których może znaleźć się jeden z poniższych środków lub obydwu:

- a) rozpoczęcie rozmieszczania zespołów europejskiej straży granicznej zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2007/2004;
- b) przedłożenie Agencji, w celu zasięgnięcia jej opinii, swoich planów strategicznych opartych na analizie ryzyka, w tym informacji o rozmieszczeniu personelu i sprzętu.

Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 38 ust. 2.

2. Komisja regularnie informuje komitet utworzony na podstawie art. 38 ust. 1 o postępach we wdrażaniu środków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz o ich wpływie na wskazane niedociągnięcia.

Komisja informuje o tym także Parlament Europejski i Radę.

3. W przypadku gdy w sprawozdaniu z oceny, o którym mowa w ust. 1, stwierdzono, że oceniane państwo członkowskie poważnie zaniedbuje swoje obowiązki i musi w związku z tym przedłożyć sprawozdanie z realizacji stosownego planu działań w terminie trzech miesięcy zgodnie z art. 16 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1053/2013, i jeśli po upływie tego terminu Komisja stwierdzi, że sytuacja ta się utrzymuje, może wszcząć procedurę przewidzianą w art. 29 niniejszego rozporządzenia, o ile spełnione zostały ku temu wszystkie warunki.

TYTUŁ III

GRANICE WEWNĘTRZNE

ROZDZIAŁ I

Brak kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

Artykuł 22

Przekraczanie granic wewnętrznych

Granice wewnętrzne mogą być przekraczane w każdym miejscu bez dokonywania odprawy granicznej osób niezależnie od ich obywatelstwa.

Artykuł 23

Odprawa na terytorium

Brak kontroli granicznej na granicach wewnętrznych nie wpływa na:

- a) wykonywanie uprawnień policyjnych przez właściwe organy państw członkowskich na mocy prawa krajowego, o ile wykonywanie tych uprawnień nie ma skutku równoważnego z odprawą graniczną; ma to zastosowanie również do obszarów przygranicznych. W rozumieniu zdania pierwszego wykonywanie uprawnień policyjnych nie może być w szczególności uznawane za równoważne dokonywaniu odprawy granicznej, jeżeli środki policyjne:
 - (i) nie mają na celu kontroli granicznej;
 - (ii) są oparte na informacjach i doświadczeniu policyjnym o charakterze ogólnym, dotyczących potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego i mają na celu w szczególności walkę z przestępczością transgraniczną;
 - (iii) są opracowywane i stosowane w sposób zdecydowanie odróżniający je od rutynowej odprawy osób na granicach zewnętrznych;
 - (iv) są przeprowadzane na podstawie kontroli wrywkowej;
- b) kontrolę bezpieczeństwa osób przeprowadzaną w portach i na lotniskach przez właściwe organy na mocy prawa każdego państwa członkowskiego przez funkcjonariuszy portu lub lotniska lub przewoźników, pod warunkiem że kontrola tego typu przeprowadzana jest również w stosunku do osób podróżujących po terytorium danego państwa członkowskiego;
- c) możliwość ustanowienia przez państwo członkowskie przepisów o obowiązku posiadania lub posiadania przy sobie papierów i dokumentów;
- d) możliwość ustanowienia przez państwo członkowskie przepisów o obowiązku zgłaszania przez obywateli państw trzecich ich obecności na jego terytorium zgodnie z postanowieniami art. 22 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między rządami państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (zwanej dalej „konwencją z Schengen”).

Artykuł 24

Usuwanie przeszkód w ruchu na drogowych przejściach granicznych na granicach wewnętrznych

Państwa członkowskie usuwają wszelkie przeszkody dla płynności ruchu przez drogowe przejścia graniczne na granicach wewnętrznych, w szczególności ograniczenia prędkości, które nie są oparte wyłącznie na względach bezpieczeństwa drogowego.

Jednocześnie państwa członkowskie muszą być przygotowane do zapewnienia obiektów i urządzeń potrzebnych do dokonywania odprawy na wypadek przywrócenia kontroli na granicach wewnętrznych.

ROZDZIAŁ II

Tymczasowe przywrócenie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

Artykuł 25

Ogólne ramy tymczasowego przywracania kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

1. W przypadku gdy na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej zaistnieje poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego w danym państwie członkowskim, to państwo członkowskie może w drodze wyjątku przywrócić kontrolę graniczną na wszystkich lub poszczególnych odcinkach swoich granic wewnętrznych na ograniczony okres, nie dłuższy niż 30 dni, lub na okres przewidywanego istnienia tego poważnego zagrożenia, jeśli przekracza on 30 dni. Zakres i czas trwania tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych nie mogą przekraczać tego, co jest ściśle niezbędne do reakcji na dane poważne zagrożenie.
2. Kontrola graniczna na granicach wewnętrznych zostaje przywrócona jedynie jako ostateczność oraz zgodnie z art. 27, 28 i 29. Kryteria, o których mowa – odpowiednio – w art. 26 i 30, są uwzględniane w każdym przypadku, gdy rozważana jest decyzja o przywróceniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych zgodnie z – odpowiednio – art. 27, 28 lub 29.

3. Jeżeli poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego w danym państwie członkowskim utrzymuje się przez okres dłuższy niż okres, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, dane państwo członkowskie może przedłużać kontrolę graniczną na swoich granicach wewnętrznych po uwzględnieniu kryteriów, o których mowa w art. 26, oraz zgodnie z art. 27, w oparciu o te same przesłanki jak te, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, i przy uwzględnieniu wszelkich nowych elementów, na odnawialne okresy nie dłuższe niż 30 dni.

4. Łączny okres przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, obejmujący wszelkie przedłużenia wynikające z ust. 3 niniejszego artykułu, nie może przekraczać łącznie sześciu miesięcy. W przypadku wystąpienia okoliczności nadzwyczajnych, o których mowa w art. 29, ten łączny okres można przedłużyć maksymalnie do dwóch lat, zgodnie z ust. 1 tego artykułu.

Artykuł 26

Kryteria dotyczące tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

W przypadku gdy państwo członkowskie postanowi, jako ostateczność, tymczasowo przywrócić kontrolę na co najmniej jednej granicy wewnętrznej lub na co najmniej jednym jej odcinku lub postanowi przedłużyć okres takiego przywrócenia kontroli granicznej zgodnie z art. 25 lub art. 28 ust. 1, ocenia ono stopień, w jakim środek ten może odpowiednio zażegnać zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego, oraz proporcjonalność tego środka w stosunku do zagrożenia. Dokonując tej oceny, państwo członkowskie bierze pod uwagę w szczególności następujące przesłanki:

- a) prawdopodobne skutki zagrożenia jego porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym zagrożenia wynikające z ataków terrorystycznych lub groźby takich ataków, jak również zagrożenia stwarzanego przez przepuszczalność zorganizowaną;
- b) prawdopodobne skutki takiego środka dla swobody przepływu osób w obrębie obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej.

Artykuł 27

Procedura tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych na mocy art. 25

1. W przypadku gdy państwo członkowskie planuje przywrócenie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych na podstawie art. 25, powiadamia ono pozostałe państwa członkowskie i Komisję najpóźniej cztery tygodnie przed planowanym przywróceniem kontroli lub w krótszym terminie w przypadku gdy okoliczności, które spowodowały potrzebę przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, staną się znane później niż cztery tygodnie przed planowanym przywróceniem kontroli. W tym celu państwo członkowskie przekazuje następujące informacje:

- a) powody proponowanego przywrócenia kontroli, w tym wszystkie stosowne dane szczegółowo opisujące zdarzenia stanowiące poważne zagrożenie jego porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego;
- b) zakres proponowanego przywrócenia kontroli, wraz ze wskazaniem, którego odcinka lub których odcinków granic wewnętrznych ma dotyczyć przywrócenie kontroli granicznej;
- c) nazwy dozwolonych przejść granicznych;
- d) data i czas trwania planowanego przywrócenia kontroli;
- e) w stosownych przypadkach – środki, jakie mają zostać podjęte przez inne państwa członkowskie.

Powiadomienie na podstawie akapitu pierwszego może również zostać dokonane wspólnie przez dwa państwa członkowskie lub większą ich liczbę.

W razie potrzeby Komisja może zwrócić się do danego państwa członkowskiego lub państw członkowskich o udzielenie dodatkowych informacji.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie równocześnie z przekazaniem ich pozostałym państwom członkowskim i Komisji zgodnie z tym ustępem.

3. Państwo członkowskie dokonujące powiadomienia na podstawie ust. 1 może, w razie potrzeby i zgodnie z prawem krajowym, podjąć decyzję o utajnieniu części informacji.

Takie utajnienie nie uniemożliwia Komisji udostępnienia tych informacji Parlamentowi Europejskiemu. Przekazanie informacji i dokumentów oraz postępowanie z dokumentami przekazywanymi Parlamentowi Europejskiemu na podstawie niniejszego artykułu musi być zgodne z przepisami dotyczącymi przekazywania informacji niejawnych i postępowania z nimi, które obowiązują w stosunkach między Parlamentem Europejskim i Komisją.

4. Po powiadomieniu przez państwo członkowskie zgodnie z ust. 1 oraz z myślą o konsultacjach przewidzianych w ust. 5 Komisja lub jakiekolwiek inne państwo członkowskie może, bez uszczerbku dla art. 72 TFUE, wydać opinię.

Jeżeli Komisja na podstawie informacji zawartych w powiadomieniu lub jakichkolwiek informacji dodatkowych, jakie otrzymała, ma wątpliwości dotyczące konieczności lub proporcjonalności planowanego przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych lub jeżeli uważa, że właściwa byłaby konsultacja na temat pewnego aspektu powiadomienia, wydaje ona stosowną opinię.

5. Informacje, o których mowa w ust. 1, oraz opinia Komisji lub państwa członkowskiego wydana na podstawie ust. 4 stanowią przedmiot konsultacji, w tym, w stosownych przypadkach, wspólnych spotkań między państwem członkowskim planującym przywrócić kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych, pozostałymi państwami członkowskimi, zwłaszcza państwami bezpośrednio dotkniętymi takimi środkami, oraz Komisją, w celu zorganizowania, w stosownych przypadkach, wzajemnej współpracy między państwami członkowskimi oraz zbadania proporcjonalności środków w stosunku do zdarzeń stanowiących podstawę przywrócenia kontroli granicznej, a także zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego.

6. Konsultacje, o których mowa w ust. 5, odbywają się co najmniej dziesięć dni przed datą planowanego przywrócenia kontroli granicznej.

Artykuł 28

Procedura szczególna w przypadkach wymagających natychmiastowego działania

1. Jeśli poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego w państwie członkowskim wymaga podjęcia natychmiastowego działania, dane państwo członkowskie może wyjątkowo i w trybie natychmiastowym przywrócić kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych, na ograniczony okres nieprzekraczający dziesięciu dni.

2. Przywracając kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych, dane państwo członkowskie powiadamia o tym równocześnie odpowiednie pozostałe państwa członkowskie i Komisję oraz przekazuje informacje, o których mowa w art. 27 ust. 1, a także przedstawia powody zastosowania procedury ustanowionej w niniejszym artykule. Komisja może natychmiast po otrzymaniu powiadomienia zasięgnąć opinii pozostałych państw członkowskich.

3. Jeżeli poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego utrzymuje się po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, dane państwo członkowskie może zdecydować o przedłużeniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych na odnawialne okresy nie dłuższe niż 20 dni. Dokonując tego, dane państwo członkowskie uwzględnia kryteria, o których mowa w art. 26, w tym zaktualizowaną ocenę konieczności i proporcjonalności tego środka, oraz wszelkie nowe okoliczności.

W przypadku takiego przedłużenia stosuje się odpowiednio przepisy art. 27 ust. 4 i 5, a konsultacje odbywają się niezwłocznie po powiadomieniu Komisji i państw członkowskich o decyzji o przedłużeniu.

4. Bez uszczerbku dla art. 25 ust. 4 okres przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, obejmujący okres początkowy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz wszelkie kolejne przedłużenia na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu, nie mogą przekraczać łącznie dwóch miesięcy.

5. Komisja niezwłocznie informuje Parlament Europejski o powiadomieniach dokonanych na podstawie niniejszego artykułu.

Artykuł 29

Procedura szczególna w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności zagrażających ogólnemu funkcjonowaniu obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej

1. W wyjątkowych okolicznościach, gdy ogólne funkcjonowanie obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej jest zagrożone w wyniku utrzymujących się poważnych niedociągnięć związanych z kontrolą na granicach zewnętrznych,

o czym mowa w art. 21, oraz w zakresie, w jakim okoliczności te stwarzają poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej lub na częściach tego obszaru, państwa członkowskie mogą przywrócić kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy. Okres ten może zostać przedłużony, nie więcej niż trzy razy, o kolejne okresy nie dłuższe niż sześć miesięcy, jeśli te wyjątkowe okoliczności nadal się utrzymują.

2. W ostateczności i w celu ochrony wspólnych interesów na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej, gdy wszelkie inne środki, w szczególności te, o których mowa w art. 21 ust. 1, nie są w stanie skutecznie zażegnać stwierdzonego poważnego zagrożenia, Rada może zalecić, by jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba podjęły decyzję o przywróceniu kontroli granicznych na całej długości swoich granic wewnętrznych lub na ich określonych odcinkach. Zalecenie Rady oparte jest na wniosku Komisji. Państwa członkowskie mogą zwrócić się do Komisji o przedłożenie Radzie takiego wniosku w sprawie zalecenia.

W swoim zaleceniu Rada wskazuje przynajmniej te informacje, o których mowa w art. 27 ust. 1 lit. a)–e).

Rada może zalecić przedłużenie kontroli granicznej zgodnie z warunkami i procedurą określonymi w niniejszym artykule.

Zanim państwo członkowskie przywróci kontrolę graniczną na całej długości swoich granic wewnętrznych lub na ich określonych odcinkach na mocy niniejszego ustępu, powiadamia odpowiednio pozostałe państwa członkowskie, Parlament Europejski i Komisję.

3. Jeżeli państwo członkowskie nie wykonuje zalecenia, o którym mowa w ust. 2, niezwłocznie informuje ono Komisję na piśmie o powodach takiego niewykonania.

W takim przypadku Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym ocenia powody zgłoszone przez dane państwo członkowskie oraz skutki dla ochrony wspólnych interesów na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej.

4. Jeśli należycie uzasadnia to pilny charakter sprawy, w sytuacjach w których okoliczności powodujące konieczność przedłużenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych zgodnie z ust. 2 stają się znane mniej niż 10 dni przed końcem poprzedniego okresu przywrócenia kontroli, Komisja może przyjąć wszelkie niezbędne zalecenia w drodze aktów wykonawczych mających natychmiastowe zastosowanie, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 38 ust. 3. W terminie 14 dni od przyjęcia takich zaleceń Komisja przedkłada Radzie wniosek w sprawie zalecenia zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

5. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla środków, które mogą zostać przyjęte przez państwa członkowskie na podstawie art. 25, 27 i 28 w przypadku poważnego zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego.

Artykuł 30

Kryteria tymczasowego przywracania kontroli granicznej na granicach wewnętrznych w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności zagrażających ogólnemu funkcjonowaniu obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej

1. W przypadku gdy w ostateczności i zgodnie z art. 29 ust. 2 Rada zaleci tymczasowe przywrócenie kontroli granicznej na co najmniej jednej granicy wewnętrznej lub na co najmniej jednym jej odcinku, ocenia ona stopień, w jakim taki środek może odpowiednio zażegnać zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej, oraz ocenia proporcjonalność środka w stosunku do zagrożenia. Ocena ta opiera się na szczegółowych informacjach dostarczonych przez dane państwo członkowskie lub państwa członkowskie oraz przez Komisję, a także wszelkich innych istotnych informacjach, w tym informacjach uzyskanych na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu. Dokonując takiej oceny, uwzględnia się w szczególności następujące kwestie:

a) dostępność technicznych lub finansowych środków wsparcia, z których skorzystano lub można skorzystać na poziomie krajowym lub unijnym lub na obydwu tych poziomach, w tym wsparcia ze strony organów, jednostek organizacyjnych lub służb Unii, takich jak Agencja, Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 439/2010⁽¹⁾, lub Europejski Urząd Policji (zwany dalej „Europolem”), ustanowiony decyzją 2009/371/WSiSW, oraz zakres, w jakim środki te mogą przyczynić się odpowiednio do zażegnania zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 439/2010 z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (Dz.U. L 132 z 29.5.2010, s. 11).

- b) bieżące i prawdopodobne przyszłe skutki poważnych niedociągnięć w odniesieniu do kontroli na granicach zewnętrznych, stwierdzonych w ramach ocen przeprowadzanych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1053/2013, oraz zakres, w jakim niedociągnięcia te stanowią poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego na obszarze bez wewnętrznej kontroli granicznej;
- c) prawdopodobne skutki przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych dla swobody przepływu osób w obrębie obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej.

2. Przed przyjęciem wniosku w sprawie zalecenia Rady zgodnie z art. 29 ust. 2 Komisja może:

- a) zwrócić się do państw członkowskich, Agencji, Europolu lub innych organów lub jednostek organizacyjnych Unii o dalsze informacje;
- b) przeprowadzić wizyty kontrolne na miejscu przy wsparciu ekspertów z państw członkowskich i Agencji, Europolu lub wszelkich innych właściwych organów, jednostek organizacyjnych lub służb Unii, aby uzyskać lub sprawdzić informacje mające znaczenie dla tego zalecenia.

Artykuł 31

Informowanie Parlamentu Europejskiego i Rady

Komisja i dane państwo członkowskie lub państwa członkowskie jak najszybciej informują Parlament Europejski i Radę o zaistnieniu wszelkich okoliczności, które mogą spowodować zastosowanie art. 21 i 25–30.

Artykuł 32

Przepisy mające zastosowanie w przypadku przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

W przypadku przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych stosowne przepisy tytułu II stosuje się odpowiednio.

Artykuł 33

Sprawozdanie z przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych

W ciągu czterech tygodni po zniesieniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych państwo członkowskie, które prowadziło kontrole graniczne na granicach wewnętrznych, przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji sprawozdanie z przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, przedstawiające w szczególności ocenę wstępną i przestrzeganie kryteriów, o których mowa w art. 26, 28 i 30, prowadzenie kontroli, praktyczną współpracę z sąsiednimi państwami członkowskimi, wynikające z kontroli skutki dla swobody przepływu osób, skuteczność przywrócenia kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, łącznie z oceną *ex post* proporcjonalności przywrócenia kontroli granicznej.

Komisja może wydać opinię w sprawie tej przeprowadzonej *ex post* oceny tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej na co najmniej jednej granicy wewnętrznej lub jej części.

Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, przynajmniej raz w roku, sprawozdanie na temat funkcjonowania obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej. Sprawozdanie zawiera wykaz wszystkich podjętych w danym roku decyzji o przywróceniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych.

Artykuł 34

Informowanie opinii publicznej

Komisja i dane państwo członkowskie w skoordynowany sposób informują opinię publiczną o decyzji o przywróceniu kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, wskazując w szczególności datę rozpoczęcia i zakończenia stosowania tego środka, o ile nie istnieją nadrzędne przesłanki związane z bezpieczeństwem, aby tego nie robić.

Artykuł 35

Poufność

Na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego pozostałe państwa członkowskie, Parlament Europejski i Komisja przestrzegają poufności informacji dostarczonych w związku z przywróceniem i przedłużeniem kontroli granicznej oraz sprawozdaniem sporządzonym na podstawie art. 33.

TYTUŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 36

Zmiany w załącznikach

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 37, dotyczących zmian załączników III, IV i VIII.

Artykuł 37

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 13 ust. 5 i w art. 36, powierza się Komisji na czas nieokreślony.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 13 ust. 5 i art. 36, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 13 ust. 5 i art. 36 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 38

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.

Artykuł 39

Powiadomienia

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji:
 - a) wykaz dokumentów pobytowych, oddzielnie dla dokumentów objętych zakresem art. 2 pkt 16 lit. a) oraz dokumentów objętych zakresem art. 2 pkt 16 lit. b), wraz z wzorem dokumentów pobytowych objętych zakresem art. 2 pkt 16 lit. b). Karty pobytowe wydane zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE oznaczają się specjalnie jako takie, a w odniesieniu do kart pobytowych wydanych w postaci nieodpowiadającej jednolitemu formatowi, który jest określony w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002, zgłasza się wzory tych dokumentów;
 - b) wykaz ich przejść granicznych;

- c) kwoty referencyjne wymagane do przekroczenia ich granic zewnętrznych, ustalane co roku przez organy krajowe;
- d) wykaz służb krajowych odpowiedzialnych za kontrolę graniczną;
- e) wzory kart wydawanych przez ministerstwa spraw zagranicznych;
- f) wyjątki od przepisów dotyczących przekraczania granic zewnętrznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. a);
- g) statystyki, o których mowa w art. 11 ust. 3.

2. Komisja udostępnia państwom członkowskim i opinii publicznej informacje przekazane zgodnie z ust. 1 poprzez publikację w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, seria C, oraz za pomocą jakichkolwiek innych właściwych środków.

Artykuł 40

Mały ruch graniczny

Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przepisów Unii dotyczących małego ruchu granicznego oraz dla obowiązujących umów dwustronnych o małym ruchu granicznym.

Artykuł 41

Ceuta i Melilla

Przepisy niniejszego rozporządzenia nie naruszają specjalnych przepisów mających zastosowanie do miast Ceuta i Melilla, określonych w deklaracji Królestwa Hiszpanii w sprawie miast Ceuta i Melilla w Akcie końcowym do Umowy w sprawie przystąpienia Królestwa Hiszpanii do Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. ⁽¹⁾.

Artykuł 42

Przekazywanie informacji przez państwa członkowskie

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o przepisach krajowych dotyczących art. 23 lit. c) i d), sankcjach, o których mowa w art. 5 ust. 3, oraz umowach dwustronnych dozwolonych na mocy niniejszego rozporządzenia. Informacje o kolejnych zmianach w tych przepisach przekazywane są w ciągu pięciu dni roboczych.

Informacje przekazywane przez państwa członkowskie publikowane są w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, seria C.

Artykuł 43

Mechanizm oceny

1. Zgodnie z Traktatami oraz bez uszczerbku dla ich postanowień o procedurach dotyczących naruszeń, wykonywanie niniejszego rozporządzenia przez każde państwo członkowskie jest oceniane za pomocą mechanizmu oceny.

2. Zasady funkcjonowania mechanizmu oceny określono w rozporządzeniu (UE) nr 1053/2013. Zgodnie z tym mechanizmem oceny państwa członkowskie i Komisja mają wspólnie dokonywać regularnych, obiektywnych i bezstronnych ocen w celu zweryfikowania, czy niniejsze rozporządzenie jest stosowane prawidłowo, a Komisja ma koordynować te oceny w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi. W ramach mechanizmu każde państwo członkowskie jest oceniane w odstępach nie dłuższych niż pięć lat przez niewielki zespół składający się z przedstawicieli Komisji oraz z ekspertów wyznaczonych przez państwa członkowskie.

Oceny mogą składać się z zapowiedzianych lub niezapowiedzianych wizyt na miejscu przeprowadzanych na granicach wewnętrznych lub zewnętrznych.

Zgodnie z tym mechanizmem oceny Komisja odpowiada za przyjmowanie wieloletnich i rocznych programów ocen oraz sprawozdań z oceny.

3. W przypadku ewentualnych niedociągnięć do danych państw członkowskich mogą zostać skierowane zalecenia dotyczące działań naprawczych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 239 z 22.9.2000, s. 73.

Jeżeli w sprawozdaniu z oceny przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) nr 1053/2013 stwierdza się, że istnieją poważne niedociągnięcia w prowadzeniu kontroli na granicach zewnętrznych, zastosowanie mają art. 21 i 29 niniejszego rozporządzenia.

4. Parlament Europejski i Rada są informowane na wszystkich etapach oceny; są im także przekazywane – zgodnie z przepisami o dokumentach niejawnych – wszelkie stosowne dokumenty.

5. Parlament Europejski jest niezwłocznie i w pełni informowany o wszelkich wnioskach mających na celu zmianę lub zastąpienie przepisów rozporządzenia (UE) nr 1053/2013.

Artykuł 44

Uchylenie

Rozporządzenie (WE) nr 562/2006 traci moc.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia odczytuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia zgodnie z tabelą korelacji w załączniku X.

Artykuł 45

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 9 marca 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

J. A. HENNIS-PLASSCHAERT

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Dokumenty uzupełniające do celów weryfikacji spełnienia warunków wjazdu

Dokumenty uzupełniające, o których mowa w art. 6 ust. 3, mogą obejmować:

a) w odniesieniu do podróży służbowych:

- (i) zaproszenie od firmy lub instytucji do uczestnictwa w spotkaniach, konferencjach lub wydarzeniach związanych z handlem, przemysłem lub pracą;
- (ii) inne dokumenty potwierdzające istnienie stosunków handlowych lub relacji zawodowych;
- (iii) bilety wstępu na targi i kongresy, w przypadku uczestnictwa w nich;

b) w odniesieniu do podróży podejmowanych w celu podjęcia nauki i innych form kształcenia:

- (i) zaświadczenie potwierdzające przyjęcie przez instytucję dydaktyczną w celu uczestnictwa w kursach zawodowych lub teoretycznych w ramach szkolenia podstawowego lub uzupełniającego;
- (ii) legitymacje studenckie lub świadectwa uczestnictwa w kursach;

c) w odniesieniu do podróży podejmowanych w celach turystycznych lub z powodów osobistych:

(i) dokumenty uzupełniające dotyczące zakwaterowania:

- zaproszenie od osoby przyjmującej w razie zatrzymania się u niej,
- dokument uzupełniający od placówki zapewniającej zakwaterowanie lub inny odpowiedni dokument wskazujący na przewidywane miejsce zakwaterowania;

(ii) dokumenty uzupełniające dotyczące planu podróży:

- potwierdzenie rezerwacji wycieczki zorganizowanej lub inny odpowiedni dokument wskazujący na przewidywane plany podróży;

(iii) dokumenty uzupełniające dotyczące powrotu:

- bilet powrotny lub bilet w obie strony;

d) w odniesieniu do podróży podejmowanych z powodów politycznych, naukowych, wydarzeń kulturalnych, sportowych lub religijnych lub z innych powodów:

zaproszenia, bilety wstępu, dowód wpisania się na listę uczestników lub programy określające, jeżeli jest to możliwe, nazwę organizacji przyjmującej i długość pobytu lub inny odpowiedni dokument wskazujący na cel wizyty.

ZAŁĄCZNIK II

Rejestrowanie informacji

Na wszystkich przejściach granicznych wszelkie informacje służbowe oraz wszelkie inne szczególnie istotne informacje podlegają rejestracji w formie odręcznej lub elektronicznej. Informacje podlegające rejestracji obejmują w szczególności:

- a) nazwiska funkcjonariusza straży granicznej odpowiedzialnego lokalnie za odprawę graniczną oraz innych funkcjonariuszy wchodzących w skład każdej zmiany;
 - b) uproszczenie odprawy osób zastosowane zgodnie z art. 9;
 - c) wydanie na granicy dokumentów zastępczych w miejsce paszportów i wiz;
 - d) osoby zatrzymane i zażalenia (przestępstwa i naruszenia administracyjne);
 - e) osoby, którym odmówiono wjazdu zgodnie z art. 14 (podstawa odmowy i obywatelstwo);
 - f) kody bezpieczeństwa stempli wjazdu i wyjazdu, tożsamość funkcjonariuszy straży granicznej, którym przydzielono dany stempel w danym czasie lub na danej zmianie, oraz informacje dotyczące utraconych i skradzionych stempli;
 - g) zażalenia osób poddanych odprawie;
 - h) inne szczególnie istotne środki policyjne lub sądowe;
 - i) szczególne zdarzenia.
-

ZAŁĄCZNIK III

Wzory znaków oznaczających pasy ruchu na przejściach granicznych

CZĘŚĆ A

(¹)

(¹) W przypadku Norwegii i Islandii nie jest wymagany znak graficzny.

CZĘŚĆ B1: „wiza niewymagana”

**WIZA
NIEWYMAGANA**

CZĘŚĆ B2: „wszystkie paszporty”

**WSZYSTKIE
PASZPORTY**

CZĘŚĆ C

⁽¹⁾⁽¹⁾⁽¹⁾

⁽¹⁾ W przypadku Norwegii i Islandii nie jest wymagany znak graficzny.

**WIZA
NIEWYMAGANA**

**SAMOCCHODY
OSOBOWE**

**WIZA
NIEWYMAGANA**

AUTOKARY

**WIZA
NIEWYMAGANA**

**SAMOCCHODY
CIĘŻAROWE**

**WSZYSTKIE
PASZPORTY**

SAMOCODY

**WSZYSTKIE
PASZPORTY**

AUTOBUSY

**WSZYSTKIE
PASZPORTY**

**SAMOCODY
CIĘŻAROWE**

ZAŁĄCZNIK IV

Stemplowanie

1. Dokumenty podróży obywateli państw trzecich są systematycznie stemplowane przy wjeździe i wyjeździe zgodnie z art. 11. Specyfikacje stempli są określone w decyzji Komitetu Wykonawczego Schengen SCH/COM-EX (94) 16 rev i w SCH/Gem-Handb (93) 15 (POUFNE).
2. Kody bezpieczeństwa stosowane na stemplach zmienia się w regularnych odstępach czasu, nieprzekraczających jednego miesiąca.
3. Przy wjeździe i wyjeździe obywateli państw trzecich objętych obowiązkiem wizowym stempel zamieszcza się, co do zasady, na stronie przeciwnej do strony, na której zamieszczona jest wiza.

Jeżeli strony tej nie można wykorzystać, stempel zamieszcza się na następnej stronie. Nie zamieszcza się stempla na polu przeznaczonym do odczytu maszynowego.

4. Państwa członkowskie wyznaczają krajowe punkty kontaktowe odpowiedzialne za wymianę informacji na temat kodów bezpieczeństwa stempli wjazdowych i wyjazdowych, używanych na przejściach granicznych, oraz informują o tym pozostałe państwa członkowskie, Sekretariat Generalny Rady oraz Komisję. Wspomniane punkty kontaktowe uzyskują natychmiastowy dostęp do informacji, dotyczących jednolitych stempli wjazdowych i wyjazdowych stosowanych na granicy zewnętrznej danego państwa członkowskiego, a w szczególności do informacji na temat:
 - a) przejścia granicznego, do którego przypisany jest dany stempel;
 - b) tożsamości funkcjonariusza straży granicznej, któremu przydzielony jest w danym czasie dany stempel;
 - c) kodu bezpieczeństwa danego stempla w danym czasie.

Wszelkie zapytania dotyczące jednolitych stempli wjazdowych i wyjazdowych są zgłaszane za pośrednictwem wspomnianych powyżej krajowych punktów kontaktowych.

Krajowe punkty kontaktowe przekazują niezwłocznie pozostałym punktom kontaktowym, Sekretariatowi Generalnemu Rady oraz Komisji informacje na temat zmiany punktów kontaktowych, a także utraconych i skradzionych stempli.

ZAŁĄCZNIK V

CZĘŚĆ A

Procedury odmowy wjazdu na granicy

1. W przypadku odmowy wjazdu właściwy funkcjonariusz straży granicznej:
 - a) wypełnia standardowy formularz odmowy wjazdu przedstawiony w części B. Dany obywatel państwa trzeciego podpisuje formularz, po czym otrzymuje kopię podpisanego formularza. W przypadku odmowy podpisania przez obywatela państwa trzeciego funkcjonariusz straży granicznej wskazuje fakt odmowy na formularzu w polu „uwagi”;
 - b) zamieszcza w paszporcie stempel wjazdowy, unieważniony przekreśleniem na krzyż nieusuwalnym czarnym tuszem, i zapisuje naprzeciw przekreślenia po prawej stronie, również nieusuwalnym tuszem, literę(-y) odpowiadającą(-ce) powodowi (powodom) odmowy wjazdu, których listę zawiera wymieniony wyżej standardowy formularz odmowy wjazdu;
 - c) w stosownych przypadkach unieważnia lub cofa wizę zgodnie z warunkami określonymi w art. 34 rozporządzenia (WE) nr 810/2009;
 - d) odnotowuje każdą odmowę wjazdu w rejestrze lub w wykazie, podając tożsamość i obywatelstwo danego obywatela państwa trzeciego, dane dotyczące dokumentu uprawniającego obywatela państwa trzeciego do przekroczenia granicy oraz powód i datę odmowy wjazdu.
2. Jeżeli obywatel państwa trzeciego, któremu odmówiono wjazdu, przybył na granicę, korzystając z usług przewoźnika, miejscowy organ właściwy:
 - a) nakazuje przewoźnikowi nadzór nad obywatelem państwa trzeciego i przewiezenie go niezwłocznie do państwa trzeciego, z którego przybył, do państwa trzeciego, które wydało dokument uprawniający go do przekroczenia granicy lub do jakiegokolwiek innego państwa trzeciego, w którym ma on zagwarantowane przyjęcie, lub do znalezienia środków dalszego przewozu zgodnie z art. 26 konwencji z Schengen i dyrektywą Rady 2001/51/WE ⁽¹⁾;
 - b) w oczekiwaniu na dalszy przewóz, podejmuje odpowiednie środki zgodnie z prawem krajowym i z uwzględnieniem okoliczności lokalnych w celu uniemożliwienia obywatelom państw trzecich, którym odmówiono wjazdu, nielegalnego wjazdu.
3. W przypadku istnienia podstaw zarówno do odmowy wjazdu obywatelowi państwa trzeciego, jak i do jego zatrzymania, funkcjonariusz straży granicznej kontaktuje się z organami właściwymi w zakresie decyzji w sprawie działań, jakie mają być podjęte zgodnie z prawem krajowym.

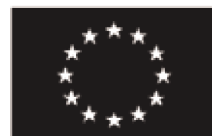
⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 2001/51/WE z dnia 28 czerwca 2001 r. uzupełniająca postanowienia art. 26 Konwencji Wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. (Dz.U. L 187 z 10.7.2001, s. 45).

CZĘŚĆ B

Standardowy formularz odmowy wjazdu na granicy

Nazwa państwa

Znak graficzny państwa (Nazwa urzędu)

(1)

ODMOWA WJAZDU NA GRANICY

W dniu _____ o godz. _____ na przejściu granicznym _____

My, niżej podpisani. _____ mamy przed sobą:

Nazwisko _____ Imię _____

Data urodzenia _____ Miejsce urodzenia _____ Płeć _____

Obywatelstwo _____ Adres zamieszkania _____

Typ dokumentu tożsamości _____ numer _____

wydany w _____ w dniu _____

Wiza numer _____ typu _____ wydana przez _____

ważna od _____ do _____

na okres _____ dni z następujących powodów. _____

przybywającego(-cą) z _____ środkiem transportu _____ (wskazać wykorzystywany środek transportu, np. numer lotu), który(-a) zostaje niniejszym poinformowany(-a), że odmawia się mu (jej) wjazdu do kraju na mocy (wskazać odniesienie do obowiązującego prawa krajowego), z następujących powodów:

- ☐ A) nie posiada ważnego dokumentu/ważnych dokumentów podróży
- ☐ B) posiada sfalszowany/podrobiony/przerobiony dokument podróży
- ☐ C) nie posiada ważnej wizy lub dokumentu pobytowego
- ☐ D) posiada sfalszowaną/podrobioną/przerobioną wizę lub dokument pobytowy
- ☐ E) nie posiada odpowiedniej dokumentacji uzasadniającej cel i warunki pobytu.
- Niżej wymieniony dokument/dokumenty nie został/nie został przedstawione: _____
- ☐ F) przebywał(-a) już przez 90 dni w poprzedzającym 180-dniowym okresie na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej
- ☐ G) nie posiada wystarczających środków utrzymania w odniesieniu do okresu i formy pobytu lub środków na powrót do państwa pochodzenia lub tranzytu
- ☐ H) jest osobą, wobec której dokonano wpisu do celów odmowy wjazdu
- ☐ w SIS
- ☐ w rejestrze krajowym
- ☐ I) jest uważany(-a) za stanowiącego(-cą) zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych jednego lub więcej państw członkowskich Unii Europejskiej (każde państwo ma obowiązek wskazania odniesienia do prawa krajowego dotyczącego takich przypadków odmowy wjazdu).

Uwagi

Osobie zainteresowanej przysługuje prawo do odwołania się od niniejszej decyzji o odmowie wjazdu zgodnie z prawem krajowym. Osoba zainteresowana otrzymuje kopię niniejszego dokumentu (każde państwo ma obowiązek wskazać odniesienia do prawa krajowego i procedur dotyczących prawa do odwołania).

Osoba zainteresowana

Funkcjonariusz odpowiedzialny
za odprawę

(1) W przypadku Norwegii i Islandii nie jest wymagany znak graficzny.

ZAŁĄCZNIK VI

Szczegółowe zasady dla różnych rodzajów granic i różnych środków transportu wykorzystywanych do przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich**1. Granice lądowe****1.1. Odprawa w ruchu drogowym**

1.1.1. W celu zapewnienia skutecznej odprawy osób, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa i płynności ruchu drogowego, ruchem na przejściach granicznych zarządza się w odpowiedni sposób. W razie konieczności państwa członkowskie mogą zawierać umowy dwustronne w sprawie utworzenia odrębnych kanałów ruchu oraz w sprawie blokowania ruchu. Informują o nich Komisję zgodnie z art. 42.

1.1.2. Na granicach lądowych państwa członkowskie mogą, jeżeli uznają to za wskazane i jeżeli pozwalają na to okoliczności, utworzyć lub wykorzystywać odrębne pasy ruchu na określonych przejściach granicznych zgodnie z art. 10.

Właściwe organy państw członkowskich mogą w każdym momencie zrezygnować z odrębnych pasów ruchu, w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności lub jeżeli wymagają tego warunki ruchu i infrastruktury.

Państwa członkowskie mogą współpracować z państwami sąsiadującymi w celu utworzenia odrębnych pasów ruchu na przejściach granicznych na granicach zewnętrznych.

1.1.3. Co do zasady, osoby podróżujące pojazdami mogą pozostawać wewnątrz pojazdu podczas odprawy. Jednakże jeżeli wymagają tego okoliczności, osoby mogą zostać poproszone o opuszczenie pojazdu. Odprawy szczegółowej dokonuje się, jeżeli pozwalają na to okoliczności miejscowe, w miejscach przewidzianych do tego celu. Ze względów bezpieczeństwa personelu odprawy dokonuje, jeżeli jest to możliwe, dwóch funkcjonariuszy straży granicznej.

1.1.4. Wspólnie prowadzone przejścia graniczne

1.1.4.1. Państwa członkowskie mogą zawierać lub utrzymywać umowy dwustronne z sąsiednimi państwami trzecimi dotyczące tworzenia wspólnie prowadzonych przejść granicznych, na których funkcjonariusze straży granicznej państwa członkowskiego i funkcjonariusze straży granicznej państwa trzeciego przeprowadzają, jedni po drugich, odprawę wyjazdową i wjazdową na terytorium drugiej strony zgodnie ze swoim prawem krajowym. Wspólnie prowadzone przejścia graniczne mogą być usytuowane na terytorium państwa członkowskiego albo na terytorium państwa trzeciego.

1.1.4.2. Wspólnie prowadzone przejścia graniczne usytuowane na terytorium państwa członkowskiego: umowy dwustronne tworzące wspólnie prowadzone przejścia graniczne usytuowane na terytorium państwa członkowskiego zawierają upoważnienie dla funkcjonariuszy straży granicznej państwa trzeciego do wykonywania ich zadań na terytorium tego państwa członkowskiego, przy poszanowaniu następujących zasad:

a) ochrona międzynarodowa: obywatelowi państwa trzeciego występującemu o ochronę międzynarodową na terytorium danego państwa członkowskiego zapewnia się dostęp do odpowiednich procedur w państwie członkowskim zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym w dziedzinie azylu;

b) zatrzymanie osoby lub zajęcie mienia: jeżeli funkcjonariusze straży granicznej państwa trzeciego otrzymają informacje o faktach uzasadniających zatrzymanie lub objęcie osoby ochroną lub zajęcie mienia, przekazują informacje o tych faktach organom państwa członkowskiego, a organy państwa członkowskiego zapewniają podjęcie odpowiednich dalszych działań zgodnie z prawem krajowym, unijnym i międzynarodowym, niezależnie od obywatelstwa osoby, której to dotyczy;

c) osoby korzystające z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii wjeżdżające na terytorium Unii: funkcjonariusze straży granicznej państwa trzeciego nie mogą uniemożliwiać wjazdu na terytorium Unii osobom korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii. Jeżeli istnieją powody uzasadniające odmowę wjazdu z danego państwa trzeciego, funkcjonariusze straży granicznej państwa trzeciego informują o nich organy państwa członkowskiego, a organy państwa członkowskiego zapewniają podjęcie odpowiednich dalszych działań zgodnie z prawem krajowym, unijnym i międzynarodowym.

1.1.4.3. Wspólnie prowadzone przejścia graniczne usytuowane na terytorium państwa trzeciego: umowy dwustronne tworzące wspólnie prowadzone przejścia graniczne usytuowane na terytorium państwa trzeciego zawierają upoważnienie dla funkcjonariuszy straży granicznej państwa członkowskiego do wykonywania swoich zadań na terytorium państwa trzeciego. Do celów niniejszego rozporządzenia każdą kontrolę przeprowadzaną przez funkcjonariuszy straży granicznej państwa członkowskiego we wspólnie prowadzonym przejściu granicznym usytuowanym na terytorium państwa trzeciego uznaje się za przeprowadzoną na terytorium danego państwa członkowskiego. Funkcjonariusze straży granicznej państwa członkowskiego wykonują swoje zadania zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, przy poszanowaniu następujących zasad:

- a) ochrona międzynarodowa: obywatelowi państwa trzeciego, wobec którego funkcjonariusze straży granicznej państwa trzeciego dokonali kontroli na wyjazd i który występuje następnie do funkcjonariuszy straży granicznej państwa członkowskiego obecnych na terytorium państwa trzeciego o udzielenie ochrony międzynarodowej, zapewnia się dostęp do odpowiednich procedur w państwie członkowskim zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym w dziedzinie azylu. Organy państwa trzeciego wyrażają zgodę na przemieszczenie się danej osoby na terytorium państwa członkowskiego;
- b) zatrzymanie osoby lub zajęcie mienia: jeżeli funkcjonariusze straży granicznej państwa członkowskiego otrzymają informacje o faktach uzasadniających zatrzymanie lub objęcie osoby ochroną lub zajęcie mienia, podejmują działania zgodnie z prawem krajowym, unijnym i międzynarodowym. Organy państwa trzeciego wyrażają zgodę na przemieszczenie się danej osoby lub przemieszczenie danego przedmiotu na terytorium państwa członkowskiego;
- c) dostęp do systemów informatycznych: funkcjonariusze straży granicznej państwa członkowskiego mogą korzystać z systemów informatycznych przetwarzających dane osobowe zgodnie z art. 8. Państwom członkowskim zezwala się na ustanowienie technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa wymaganych na mocy prawa Unii w celu ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem lub przypadkową utratą, zmianą, nieupoważnionym ujawnieniem lub dostępem, w tym również dostępem organów państw trzecich.

1.1.4.4. Przed zawarciem lub zmianą jakiejkolwiek umowy dwustronnej dotyczącej przejść granicznych wspólnie prowadzonych z sąsiadującym państwem trzecim zainteresowane państwo członkowskie konsultuje się z Komisją w kwestii zgodności umowy z prawem Unii. Istniejące już umowy dwustronne zgłasza się Komisji do dnia 20 stycznia 2014 r.

Jeżeli Komisja uzna umowę za niezgodną z prawem Unii, powiadamia o tym zainteresowane państwo członkowskie. Państwo członkowskie podejmuje wszystkie odpowiednie kroki w celu zmiany umowy w rozsądnym terminie w sposób pozwalający na wyeliminowanie ustalonych niezgodności.

1.2. *Odprawa w ruchu kolejowym*

1.2.1. Odprawa dokonywana jest zarówno w odniesieniu do pasażerów, jak i pracowników kolei w pociągach przekraczających granice zewnętrzne, w tym w pociągach towarowych i w pustych składach. Państwa członkowskie mogą zawierać umowy dwu- lub wielostronne dotyczące sposobu przeprowadzania tych odpraw, przy poszanowaniu zasad określonych w pkt 1.1.4. Odprawy te dokonywane są w jeden z następujących sposobów:

- na pierwszej stacji przyjazdu lub ostatniej stacji odjazdu na terytorium państwa członkowskiego,
- w pociągu, podczas przejazdu między ostatnią stacją odjazdu w państwie trzecim a pierwszą stacją przyjazdu na terytorium państwa członkowskiego lub odwrotnie,
- na ostatniej stacji odjazdu lub na pierwszej stacji przyjazdu na terytorium państwa trzeciego.

1.2.2. Ponadto, w celu zwiększenia płynności ruchu szybkich pociągów pasażerskich, państwa członkowskie położone bezpośrednio na trasie przejazdu tych pociągów wyjeżdżających z państw trzecich mogą również zdecydować, na mocy wspólnej umowy z odpowiednimi państwami trzecimi przy poszanowaniu zasad określonych w pkt 1.1.4, o dokonywaniu odprawy wjazdowej osób w pociągach wyjeżdżających z państw trzecich w jeden z następujących sposobów:

- na stacjach w państwie trzecim, na których osoby wsiadają do pociągu,
- na stacjach na terytorium państw członkowskich, na których osoby wysiadają,
- w pociągu podczas przejazdu pomiędzy stacjami na terytorium państwa trzeciego a stacjami na terytorium państw członkowskich, pod warunkiem że osoby pozostają w pociągu.

1.2.3. W odniesieniu do szybkich pociągów z państw trzecich, zatrzymujących się kilkakrotnie na terytorium państw członkowskich, jeśli przewoźnik kolejowy ma możliwość przyjęcia pasażerów do pociągu wyłącznie w celu odbycia pozostałej części podróży na terytorium państw członkowskich, pasażerowie tacy są poddawani odprawie wjazdowej w pociągu albo na stacji docelowej, z wyjątkiem przypadków, w których dokonano odprawy zgodnie z pkt 1.2.1 lub 1.2.2 tiret pierwsze.

Osoby zamierzające podróżować pociągiem wyłącznie w celu odbycia pozostałej części podróży na terytorium państw członkowskich są wyraźnie informowane przed odjazdem pociągu, że zostaną poddane odprawie wjazdowej w trakcie podróży lub na stacji docelowej.

- 1.2.4. W przypadku odbywania podróży w kierunku przeciwnym osoby znajdujące się w pociągu są poddawane odprawie wyjazdowej na podobnych zasadach.
- 1.2.5. Funkcjonariusz straży granicznej może nakazać kontrolę wnętrza wagonu, w razie konieczności z pomocą inspektora kolejowego, w celu zapewnienia, aby nie zostały tam ukryte osoby lub przedmioty podlegające odprawie granicznej.
- 1.2.6. W przypadkach gdy istnieją podstawy do uznania, że w pociągu ukrywają się osoby poszukiwane lub podejrzewane o popełnienie przestępstwa lub obywatele państw trzecich zamierzający wjechać nielegalnie, funkcjonariusz straży granicznej, jeżeli nie może działać zgodnie ze swoimi przepisami krajowymi, powiadamia państwa członkowskie, w kierunku lub na terytorium których porusza się pociąg.

2. Granice powietrzne

2.1. *Procedury odprawy na lotniskach międzynarodowych*

- 2.1.1. Właściwe organy państw członkowskich zapewniają podjęcie przez administratora portu lotniczego wymaganych środków w celu zapewnienia fizycznego oddzielenia pasażerów z lotów wewnętrznych od pasażerów z innych lotów. W tym celu we wszystkich międzynarodowych portach lotniczych zapewnia się odpowiednią infrastrukturę.

- 2.1.2. Miejsce odprawy granicznej określa się zgodnie z następującą procedurą:

- a) pasażerowie lotów z państw trzecich przesiadający się na lot wewnętrzny zostają poddani odprawie wjazdowej w porcie lotniczym, do którego przylatuje samolot z państwa trzeciego. Pasażerowie lotów wewnętrznych przesiadający się na lot do państwa trzeciego (pasażerowie transferowi) zostają poddani odprawie wyjazdowej w porcie lotniczym, z którego odlatuje samolot do państwa trzeciego;
- b) w przypadku lotów z lub do państw trzecich bez pasażerów transferowych lub lotów z więcej niż jednym międzylądowaniem na lotniskach państw członkowskich, w trakcie których nie dochodzi do zmiany samolotu:
 - (i) pasażerowie lotów z lub do państw trzecich bez uprzedniego lub późniejszego transferu na terytorium państw członkowskich zostają poddani odprawie wjazdowej w porcie lotniczym przylotu oraz odprawie wyjazdowej w porcie lotniczym odlotu;
 - (ii) pasażerowie lotów z lub do państw trzecich z więcej niż jednym międzylądowaniem na terytorium państw członkowskich bez zmiany samolotu (pasażerowie tranzytowi) i pod warunkiem że pasażerowie ci nie mogą wejść na pokład samolotu na etap podróży odbywający się na terytorium państw członkowskich, są poddawani odprawie wjazdowej w porcie lotniczym przylotu oraz odprawie wyjazdowej w porcie lotniczym odlotu;
 - (iii) w przypadku gdy linia lotnicza może, w odniesieniu do lotów z państw trzecich z więcej niż jednym międzylądowaniem na terytorium państw członkowskich, przyjąć na pokład pasażerów jedynie na pozostały etap podróży odbywający się wewnątrz tego terytorium, pasażerowie zostają poddani odprawie wjazdowej w porcie lotniczym odlotu oraz odprawie wjazdowej w porcie lotniczym przylotu.

Odprawa pasażerów, którzy podczas takich międzylądowań znajdują się już na pokładzie samolotu i nie weszli na pokład na terytorium państw członkowskich, odbywa się zgodnie z ppkt (ii). Odwrotną procedurę stosuje się do kategorii lotów, w przypadku których krajem przeznaczenia jest państwo trzecie.

- 2.1.3. Odprawy granicznej zwykle nie dokonuje się na pokładzie samolotu lub w bramce (*gate*), chyba że jest to uzasadnione na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji. W celu zapewnienia, aby na lotniskach pełniących rolę przejść granicznych osoby mogły zostać poddane odprawie zgodnie z zasadami określonymi w art. 7–14, państwa członkowskie zapewniają podjęcie przez władze lotniska odpowiednich środków w celu skierowania ruchu pasażerów do pomieszczeń przewidzianych dla odprawy.

Państwa członkowskie zapewniają podjęcie przez administratora portu lotniczego niezbędnych środków w celu uniemożliwienia osobom nieupoważnionym wejścia do obszarów zastrzeżonych, na przykład obszaru tranzytowego, oraz ich opuszczenia. W normalnych warunkach odprawy nie dokonuje się w obszarze tranzytowym, chyba że jest to uzasadnione na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji; w szczególności odprawie w tym obszarze mogą podlegać osoby zobowiązane do posiadania lotniskowej wizy tranzytowej w celu sprawdzenia, czy posiadają one taką wizę.

- 2.1.4. Jeżeli w przypadku działania siły wyższej, nieuchronnego zagrożenia lub na polecenie władz samolot odbywający lot z państwa trzeciego musi lądować na terenie lądowania niebędącym przejściem granicznym, samolot taki może kontynuować swój lot jedynie po uzyskaniu zezwolenia od straży granicznej oraz od organów celnych. Ta sama zasada stosowana jest w przypadku, gdy samolot odbywający lot z państwa trzeciego ląduje bez zezwolenia. W każdym przypadku do odprawy pasażerów tych samolotów stosuje się art. 7–14.
- 2.2. *Procedury odprawy na lądowiskach*
- 2.2.1. Zapewnione zostaje poddanie odprawie osób, zgodnie z zasadami określonymi w art. 7–14, także na lotniskach nieposiadających statusu międzynarodowych portów lotniczych na mocy odpowiednich przepisów krajowych („lądowiska”), ale przez które mogą prowadzić trasy lotów z lub do państw trzecich.
- 2.2.2. Na zasadzie odstępstwa od pkt 2.1.1 w przypadku lądowisk nie istnieje konieczność dokonywania odpowiednich ustaleń w celu zapewnienia fizycznego oddzielenia pasażerów z lotów wewnętrznych od pasażerów innych lotów, bez uszczerbku dla rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008 ⁽¹⁾. Ponadto przy niewielkim natężeniu ruchu ciągła obecność straży granicznej nie jest konieczna, pod warunkiem istnienia gwarancji, że niezbędny personel może zostać rozmieszczony w odpowiednim czasie.
- 2.2.3. W sytuacjach kiedy straż graniczna nie jest ciągle obecna na lądowisku, kierownik takiego lądowiska zawiadamia odpowiednio straż graniczną o przylotach i odlotach samolotów z lub do państw trzecich.
- 2.3. *Odprawa osób w lotach prywatnych*
- 2.3.1. W przypadku lotów prywatnych z lub do państw trzecich kapitan przekazuje przed startem straży granicznej docelowego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, państwa członkowskiego pierwszego wjazdu, ogólne oświadczenie zawierające między innymi plan lotu zgodnie z załącznikiem 2 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym oraz informację dotyczącą tożsamości pasażerów.
- 2.3.2. W przypadku gdy lot prywatny z państwa trzeciego zmierzający do państwa członkowskiego odbywa międzylądowanie na terytorium innych państw członkowskich, właściwe organy państwa członkowskiego wjazdu dokonują odprawy granicznej i zamieszczają stempel wjazdowy na ogólnym oświadczeniu, o którym mowa w pkt 2.3.1.
- 2.3.3. W przypadku gdy zachodzą wątpliwości, czy lot odbywa się wyłącznie z lub zmierza wyłącznie w kierunku terytorium państw członkowskich bez międzylądowania na terytorium państwa trzeciego, właściwe organy dokonują odprawy osób na lotniskach i lądowiskach zgodnie z pkt 2.1–2.2.
- 2.3.4. Uregulowania w zakresie przylotu i odlotu szybowców, mikrołotów, helikopterów, małych samolotów zdolnych do odbywania lotów jedynie na krótkie dystanse oraz sterowców są określane przez prawo krajowe oraz, w stosownych przypadkach, przez umowy dwustronne.
3. **Granice morskie**
- 3.1. *Ogólne procedury odprawy w ruchu morskim*
- 3.1.1. Odprawy statków dokonuje się w porcie wejścia lub wyjścia, lub na terenie do tego celu przewidzianym, usytuowanym w bezpośrednim sąsiedztwie statku lub na pokładzie statku na wodach terytorialnych w rozumieniu Konwencji ONZ o prawie morza. Państwa członkowskie mogą zawierać umowy, zgodnie z którymi odprawy można dokonywać również podczas podróży lub – przy wejściu lub wyjściu statku – na terytorium państwa trzeciego, przy poszanowaniu zasad określonych w pkt 1.1.4.
- 3.1.2. Kapitan, agent statku lub jakakolwiek inna osoba należycie upoważniona przez kapitana lub uwiarygodniona w sposób dopuszczalny dla danego organu publicznego (w obu przypadkach zwana dalej „kapitanem”) sporządza listę członków załogi i wszelkich pasażerów zawierającą informacje wymagane w formularzu nr 5 (lista członków załogi) i nr 6 (lista pasażerów) Konwencji o ułatwieniu międzynarodowego obrotu morskiego (konwencja FAL) oraz, w stosownych przypadkach, numery wiz lub dokumentów pobytowych:
- najpóźniej 24 godziny przed wejściem do portu, lub
 - jeżeli czas podróży jest krótszy niż 24 godziny – najpóźniej w momencie wyjścia z poprzedniego portu, lub
 - jeżeli port zawinięcia nie jest znany lub jeżeli w czasie podróży nastąpiła zmiana portu zawinięcia – natychmiast, gdy port zawinięcia stanie się znany.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008 z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2320/2002 (Dz.U. L 97 z 9.4.2008, s. 72).

Kapitan przekazuje listę(-y) straży granicznej lub jeżeli prawo krajowe tak przewiduje – innym odpowiednim organom, które niezwłocznie przekazują listę(-y) straży granicznej.

3.1.3. Funkcjonariusze straży granicznej lub inne organy, o których mowa w pkt 3.1.2, przekazują potwierdzenie odbioru (podpisany egzemplarz listy (list) lub elektroniczne potwierdzenie odbioru) kapitanowi, który okazuje je na żądanie, gdy statek znajduje się w porcie.

3.1.4. Kapitan niezwłocznie zgłasza właściwym organom wszelkie zmiany w składzie załogi lub w liczbie pasażerów.

Ponadto kapitan niezwłocznie powiadamia właściwe organy, w terminie określonym w pkt 3.1.2, o obecności na pokładzie pasażerów podróżujących bez biletu. Kapitan ponosi jednak nadal odpowiedzialność za tych pasażerów.

W drodze odstępstwa od art. 5 i 8 nie przeprowadza się regularnych odpraw osób pozostających na pokładzie. Wyłącznie w przypadkach, gdy jest to uzasadnione na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji, funkcjonariusze straży granicznej dokonują jednak przeszukania statku oraz przeprowadzają odprawę osób pozostających na pokładzie.

3.1.5. Kapitan statku powiadamia właściwe organy o wyjściu statku we właściwym czasie i zgodnie z zasadami obowiązującymi w danym porcie.

3.2. *Szczegółowe procedury odprawy dla określonych typów żeglugi morskiej*

Statki wycieczkowe

3.2.1. Kapitan statku wycieczkowego przekazuje właściwemu organowi trasę i program rejsu – gdy tylko trasa i program rejsu zostaną ustalone i nie później niż w terminie określonym w pkt 3.1.2.

3.2.2. Jeżeli trasa rejsu obejmuje wyłącznie porty znajdujące się na terytorium państw członkowskich, na zasadzie odstępstwa od art. 5 i 8 nie dokonuje się odprawy granicznej, zaś statek wycieczkowy może wchodzić do portów, które nie są przejściami granicznymi.

Jednakże, wyłącznie jeżeli jest to uzasadnione na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji, załoga i pasażerowie takich statków zostają poddani odprawie.

3.2.3. Jeżeli trasa rejsu obejmuje zarówno porty znajdujące się na terytorium państw członkowskich, jak i porty znajdujące się na terytorium państw trzecich, na zasadzie odstępstwa od art. 8 odprawy granicznej dokonuje się w następujący sposób:

a) w przypadku gdy statek wycieczkowy przypluwa z portu znajdującego się na terytorium państwa trzeciego i po raz pierwszy wchodzi do portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego, załoga i pasażerowie zostają poddani odprawie wjazdowej na podstawie list osobowych członków załogi i pasażerów, o których mowa w pkt 3.1.2.

Pasażerowie schodzący na ląd podlegają odprawie wjazdowej zgodnie z art. 8, chyba że ocena zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji wykaże, że nie ma potrzeby dokonywania takiej odprawy;

b) w przypadku gdy statek wycieczkowy przypluwa z portu znajdującego się na terytorium państwa trzeciego i wchodzi po raz kolejny do portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego, załoga i pasażerowie zostają poddani odprawie wjazdowej na podstawie list osobowych członków załogi i pasażerów, o których mowa w pkt 3.1.2, w zakresie zmian, jakich dokonano na tych listach od momentu wejścia statku wycieczkowego do poprzedniego portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego.

Pasażerowie schodzący na ląd podlegają odprawie wjazdowej zgodnie z art. 8, chyba że ocena zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji wykaże, że nie ma potrzeby dokonywania takiej odprawy;

c) w przypadku gdy statek wycieczkowy przypluwa z portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego i wchodzi do takiego portu, pasażerowie schodzący na ląd podlegają odprawie wjazdowej zgodnie z art. 8, jeżeli wymóg dokonania takiej odprawy wynika z oceny zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji;

- d) w przypadku gdy statek wycieczkowy wychodzi z portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego i kieruje się do portu znajdującego się na terytorium państwa trzeciego, załoga i pasażerowie podlegają odprawie wyjazdowej na podstawie list osobowych członków załogi i pasażerów.

W przypadkach, w których wymóg dokonania takiej odprawy wynika z oceny zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej migracji, pasażerowie wchodzący na pokład podlegają odprawie wyjazdowej zgodnie z art. 8;

- e) w przypadku gdy statek wycieczkowy wychodzi z portu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego i kieruje się do takiego portu, nie dokonuje się odprawy wyjazdowej.

Niemniej jednak, wyłącznie jeżeli jest to uzasadnione na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ryzyka nielegalnej imigracji, załoga i pasażerowie takich statków zostają poddani odprawie.

Żegluga rekreacyjna

- 3.2.4. Na zasadzie odstępstwa od art. 5 i 8 osoby przebywające na pokładzie pływających jednostek rekreacyjnych przyplływających z lub kierujących się do portu znajdującego się w państwie członkowskim nie podlegają odprawie granicznej i mogą wchodzić do portu, który nie jest przejściem granicznym.

Jednak jeżeli wynika to z oceny ryzyka nielegalnej imigracji, a w szczególności w przypadku gdy linia brzegowa państwa trzeciego znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terytorium danego państwa członkowskiego, dokonuje się odprawy osób lub przeszukania pływającej jednostki rekreacyjnej.

- 3.2.5. Na zasadzie odstępstwa od art. 5 pływająca jednostka rekreacyjna przyplływająca z państwa trzeciego może wyjątkowo wejść do portu niebędącego przejściem granicznym. W takich przypadkach osoby przebywające na pokładzie zgłaszają się do władz portowych w celu otrzymania zezwolenia na wejście do portu. Władze portowe kontaktują się z władzami najbliższego portu będącego przejściem granicznym w celu zgłoszenia przyplłynięcia. Oświadczenie dotyczące pasażerów składa się poprzez przedstawienie listy osób przebywających na pokładzie władzom portowym. Lista ta udostępniana jest straży granicznej najpóźniej w chwili przyplłynięcia.

Podobnie jeżeli z powodu działania siły wyższej pływająca jednostka rekreacyjna przyplływająca z państwa trzeciego zmuszona jest do dokowania w porcie innym niż przejście graniczne, władze portowe kontaktują się z władzami najbliższego portu będącego przejściem granicznym w celu zgłoszenia obecności statku.

- 3.2.6. Podczas takiej odprawy przedkłada się dokument zawierający wszystkie dane techniczne statku oraz nazwiska osób przebywających na pokładzie. Kopia takiego dokumentu przekazywana jest władzom w portach wejścia i wyjścia. Przez cały czas pozostawania statku na wodach terytorialnych jednego z państw członkowskich kopia takiej listy znajduje się w dokumentacji statku.

Rybołówstwo przybrzeżne

- 3.2.7. Na zasadzie odstępstwa od art. 5 i 8 załogi statków rybołówstwa przybrzeżnego, powracające codziennie lub w ciągu 36 godzin do portu rejestracji lub do innego portu znajdującego się na terytorium państw członkowskich bez dokowania w porcie znajdującym się na terytorium państwa trzeciego, nie podlegają systematycznej odprawie. Niemniej jednak w celu ustalenia częstotliwości odpraw brana jest pod uwagę ocena ryzyka nielegalnej imigracji, w szczególności w przypadku gdy linia brzegowa państwa trzeciego znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terytorium danego państwa członkowskiego. Odprawy osób lub przeszukania statku dokonuje się stosownie do poziomu takiego ryzyka.
- 3.2.8. Załogi statków rybołówstwa przybrzeżnego, które nie są zarejestrowane w porcie znajdującym się na terytorium państwa członkowskiego, są odprawiane zgodnie z przepisami dotyczącymi marynarzy.

Połączenia promowe

- 3.2.9. Dokonuje się odprawy osób korzystających z połączeń promowych z portami znajdującymi się w państwach trzecich. Stosuje się następujące zasady:
- a) o ile to możliwe, państwa członkowskie zapewniają odrębne pasy ruchu zgodnie z art. 10;
 - b) pasażerowie piesi podlegają odprawie indywidualnej;
 - c) odprawy pasażerów pojazdów dokonuje się, kiedy znajdują się oni przy pojeździe;

- d) pasażerów promu podróżujących autokarem uważa się za pasażerów pieszych. W celu odprawy pasażerowie ci opuszczają autokar;
 - e) odprawy kierowców pojazdów ciężarowych i wszystkich towarzyszących im osób dokonuje się, kiedy znajdują się oni przy pojeździe. Odprawa ta powinna z zasady być organizowana oddzielnie od odprawy innych pasażerów;
 - f) w celu zapewnienia szybkiego dokonywania odprawy zapewnia się odpowiednią liczbę bramek;
 - g) w szczególności w celu wykrycia nielegalnych imigrantów środki transportu używane przez pasażerów poddawane są przynajmniej wyrywkowej kontroli, a w stosownych przypadkach sprawdza się również ładunek i inne przedmioty umieszczone w środkach transportu;
 - h) w stosunku do członków załogi promów postępuje się w taki sam sposób, jak w stosunku do członków załóg statków handlowych;
 - i) pkt 3.1.2 (obowiązek przedłożenia list pasażerów i członków załogi) nie ma zastosowania. Jeżeli lista osób na pokładzie musi zostać sporządzona zgodnie z dyrektywą Rady 98/41/WE ⁽¹⁾, kapitan przekazuje kopię tej listy właściwemu organowi portu wejścia na terytorium państw członkowskich nie później niż 30 minut po wyjściu z portu państwa trzeciego.
- 3.2.10. W przypadku gdy prom przybywający z państwa trzeciego, zawijający do więcej niż jednego portu na terytorium państw członkowskich, przyjmuje na pokład pasażerów jedynie na pozostały etap podróży odbywany wewnątrz tego terytorium, pasażerowie ci zostają poddani odprawie wyjazdowej w porcie wyjścia oraz odprawie wjazdowej w porcie wejścia.

Odprawa osób, które podczas takich zawinieć do portów znajdują się już na pokładzie promu i nie weszły na pokład na terytorium państw członkowskich, odbywa się w porcie przybycia. Odwrotna procedura ma zastosowanie, gdy państwem docelowym jest państwo trzecie.

Połączenia towarowe między państwami członkowskimi

- 3.2.11. Na zasadzie odstępstwa od art. 8 nie przeprowadza się odprawy granicznej połączeń towarowych między dwoma tymi samymi portami lub większą ich liczbą, usytuowanymi na terytorium państw członkowskich, bez zawijania do jakichkolwiek portów położonych poza terytorium państw członkowskich i polegających na transporcie towarów.

Niemniej jednak, wyłącznie jeżeli jest to uzasadnione oceną zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego i ryzyka nielegalnej imigracji, załoga i pasażerowie takich statków zostają poddani odprawie.

4. Żegluga śródlądowa

- 4.1. „Żegluga śródlądowa obejmująca przekraczanie granicy zewnętrznej” obejmuje wykorzystywanie w celach zarobkowych lub rekreacyjnych wszystkich typów łodzi i jednostek pływających po rzekach, kanałach i jeziorach.
- 4.2. W odniesieniu do łodzi wykorzystywanych do celów zarobkowych przebywający na pokładzie kapitan i osoby zatrudnione, których nazwiska znajdują się na liście członków załogi, oraz członkowie rodzin tych osób mieszkający na pokładzie uważani są za członków załogi lub ich odpowiedników.
- 4.3. Do odprawy w żegludze śródlądowej stosuje się odpowiednio stosowne przepisy pkt 3.1–3.2.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 98/41/WE z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie rejestracji osób podróżujących na pokładzie statków pasażerskich pływających do portów państw członkowskich Wspólnoty lub z portów państw członkowskich Wspólnoty (Dz.U. L 188 z 2.7.1998, s. 35).

ZAŁĄCZNIK VII

Szczególne zasady dotyczące określonych kategorii osób**1. Szefowie państw**

Na zasadzie odstępstwa od art. 6 oraz art. 8–14 szefowie państw i członkowie ich delegacji, których przyjazd i wyjazd został oficjalnie zapowiedziany straży granicznej drogą dyplomatyczną, mogą nie podlegać odprawie granicznej.

2. Piloci samolotów i inni członkowie załogi

2.1. Na zasadzie odstępstwa od art. 6 posiadacze licencji pilota lub certyfikatów członka załogi określonych w załączniku 9 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym z dnia 7 grudnia 1944 r., w trakcie wykonywania swoich obowiązków i na podstawie tych dokumentów mogą:

- a) wchodzić na pokład i schodzić na ląd w porcie lotniczym międzylądowania lub w porcie lotniczym przylotu znajdującym się na terytorium państwa członkowskiego;
- b) wchodzić na teren gminy portu lotniczego międzylądowania lub portu lotniczego przylotu znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego;
- c) udawać się, korzystając z dowolnego środka transportu, do portu lotniczego znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego w celu wejścia na pokład samolotu odlatującego z tego właśnie portu lotniczego.

W pozostałych przypadkach spełniane są wymagania zawarte w art. 6 ust. 1.

2.2. Do odprawy członków załogi samolotu stosuje się art. 7–14. W miarę możliwości załogom samolotów zapewnia się pierwszeństwo odprawy. Są one odprawiane przed pasażerami albo w specjalnie wydzielonych do tego celu miejscach. Na zasadzie odstępstwa od art. 8 załogi znane personelowi odpowiedzialnemu za kontrole graniczne, wykonującemu swoje obowiązki, mogą podlegać jedynie wyrywkowej kontroli.

3. Marynarze

Na zasadzie odstępstwa od art. 5 i 8 państwa członkowskie mogą upoważnić marynarzy posiadających dokument tożsamości marynarza wydany zgodnie z Konwencją Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą dowodów tożsamości marynarzy nr 108 (1958) lub nr 185 (2003), Konwencją o ułatwieniu międzynarodowego obrotu morskiego (konwencja FAL) oraz właściwym prawem krajowym do wjazdu na terytorium państw członkowskich poprzez zejście na ląd w celu pobytu na terenie portu, do którego zawijają ich statki, lub na terenie przyległych gmin lub do opuszczenia terytorium państw członkowskich celem powrotu na swoje statki, bez zgłaszania się na przejściu granicznym, pod warunkiem że nazwisko ich widnieje na liście członków załogi ich statku, która została uprzednio przedłożona właściwym organom do kontroli.

Jednak na podstawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego i ryzyka nielegalnej imigracji marynarze podlegają odprawie dokonywanej zgodnie z art. 8 przez straż graniczną przed ich zejściem na ląd.

4. Posiadacze paszportów dyplomatycznych, urzędowych lub służbowych oraz członkowie organizacji międzynarodowych

4.1. Z uwagi na posiadane przez nich specjalne przywileje i immunitety, posiadacze paszportów dyplomatycznych, urzędowych lub służbowych, wydanych przez państwa trzecie lub ich rządy uznane przez państwa członkowskie, oraz posiadacze dokumentów wydanych przez organizacje międzynarodowe, wymienionych w pkt 4.4, podróżujących w ramach wykonywania swoich obowiązków, mogą uzyskać pierwszeństwo w stosunku do innych podróżnych na przejściach granicznych, nawet jeżeli w stosownych przypadkach są oni w dalszym ciągu objęci obowiązkiem wizowym.

Na zasadzie odstępstwa od art. 6 ust. 1 lit. c) osoby posiadające tego typu dokumenty nie mają obowiązku udowadniania, że posiadają wystarczające środki utrzymania.

- 4.2. Jeżeli osoba zgłaszająca się na granicy zewnętrznej powołuje się na przywileje, immunitety i zwolnienia, straż graniczna może zażądać od takiej osoby przedstawienia dowodu swojego statusu poprzez okazanie odpowiednich dokumentów, w szczególności świadectw wydanych przez państwo akredytujące lub paszportu dyplomatycznego, lub w inny sposób. W przypadku wątpliwości straż graniczna może, w razie pilnej potrzeby, zwrócić się bezpośrednio do ministerstwa spraw zagranicznych.
- 4.3. Akredytowani członkowie misji dyplomatycznych i przedstawicielstw konsularnych oraz ich rodziny mogą wjeżdżać na terytorium państw członkowskich za okazaniem karty, o której mowa w art. 20 ust. 2, oraz dokumentu uprawniającego ich do przekraczania granicy. Ponadto na zasadzie odstępstwa od art. 14 straż graniczna nie może odmówić posiadaczom paszportów dyplomatycznych, urzędowych lub służbowych wjazdu na terytorium państwa członkowskiego bez uprzedniego skonsultowania się z odpowiednimi organami krajowymi. Przepis ten stosuje się również w przypadku dokonania wobec takich osób wpisu w SIS.
- 4.4. Dokumenty wydane przez organizacje międzynarodowe do celów określonych w pkt 4.1 obejmują w szczególności:
- *laissez-passer* Organizacji Narodów Zjednoczonych wydawane personelowi Organizacji Narodów Zjednoczonych i agencjom podległym na mocy Konwencji o przywilejach i immunitetach organizacji wyspecjalizowanych przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 21 listopada 1947 r. w Nowym Jorku,
 - *laissez-passer* Unii Europejskiej (UE),
 - *laissez-passer* Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom),
 - legitymacje wydane przez Sekretarza Generalnego Rady Europy,
 - dokumenty wydane zgodnie z art. III ust. 2 Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych (wojskowy dokument tożsamości, któremu towarzyszy rozkaz podróży, polecenie podróży lub indywidualny lub zbiorowy rozkaz wyjazdu), a także dokumenty wydane w ramach Partnerstwa dla Pokoju.

5. Pracownicy transgraniczni

- 5.1. Procedury odprawy pracowników transgranicznych podlegają ogólnym zasadom kontroli granicznej, w szczególności art. 8 i 14.
- 5.2. Na zasadzie odstępstwa od art. 8 pracownicy transgraniczni, którzy są dobrze znani straży granicznej ze względu na częste przekraczanie granicy na tym samym przejściu granicznym i w stosunku do których wstępne sprawdzenie nie wykazało dokonania wobec nich wpisu w SIS lub krajowej bazie danych, podlegają jedynie wrywkowej kontroli w celu sprawdzenia posiadania ważnego dokumentu uprawniającego ich do przekroczenia granicy oraz spełnienia warunków wjazdu. Ta grupa osób jest od czasu do czasu poddawana szczegółowej odprawie, bez ostrzeżenia i w nieregularnych odstępach czasu.
- 5.3. Przepisy pkt 5.2 mogą zostać rozciągnięte na inne kategorie osób regularnie przekraczających granicę.

6. Małoletni

- 6.1. Straż graniczna zwraca szczególną uwagę na małoletnich, niezależnie od tego, czy podróżują pod opieką, czy samotnie. Małoletni przekraczający granicę zewnętrzną podlegają takiej samej odprawie wjazdowej i wyjazdowej, jak osoby dorosłe, przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu.
- 6.2. W przypadku małoletnich podróżujących pod opieką straż graniczna sprawdza, czy osoby towarzyszące małoletnim sprawują nad nimi pieczę rodzicielską, w szczególności jeżeli małoletnim towarzyszy tylko jedna osoba dorosła i istnieją poważne podstawy do podejrzeń, że mogli oni zostać bezprawnie zabrani spod opieki osoby sprawującej (osób sprawujących) nad nimi prawną pieczę rodzicielską. W tym ostatnim przypadku straż graniczna prowadzi dalsze dochodzenie w celu sprawdzenia, czy podane informacje nie są niespójne lub sprzeczne.

- 6.3. W przypadku małoletnich podróżujących samotnie straż graniczna zapewnia, za pomocą szczegółowej kontroli dokumentów podróży i dokumentów uzupełniających, aby małoletni nie opuszczali terytorium państwa wbrew woli osoby sprawującej (osób sprawujących) nad nimi pieczę rodzicielską.
- 6.4. Państwa członkowskie wyznaczają krajowe punkty kontaktowe na potrzeby konsultacji dotyczących małoletnich i informują o nich Komisję. Komisja udostępnia wykaz tych krajowych punktów kontaktowych państwom członkowskim.
- 6.5. W przypadku wątpliwości dotyczących jakichkolwiek okoliczności określonych w pkt 6.1, 6.2 i 6.3 straż graniczna korzysta z wykazu krajowych punktów kontaktowych na potrzeby konsultacji dotyczących małoletnich.

7. Służby ratownicze, policja, straż pożarna oraz straż graniczna

Ustalenia dotyczące wjazdu i wyjazdu członków służb ratowniczych, policji, straży pożarnej, którzy działają w sytuacjach wyjątkowych, a także funkcjonariuszy straży granicznej przekraczających granice w ramach wykonywania swoich obowiązków służbowych, określone są w prawie krajowym. Państwa członkowskie mogą zawierać z państwami trzecimi umowy dwustronne dotyczące wjazdu i wyjazdu tych kategorii osób. Te ustalenia i umowy dwustronne mogą przewidywać odstępstwa od art. 5, 6 i 8.

8. Pracownicy zatrudnieni na urządzeniach oddalonych od brzegu

W drodze odstępstwa od art. 5 i 8 pracownicy zatrudnieni na urządzeniach oddalonych od brzegu, którzy regularnie powracają drogą morską lub powietrzną na terytorium państw członkowskich bez pobytu na terytorium państwa trzeciego, nie podlegają systematycznej odprawie.

Jednakże w celu ustalenia częstotliwości odpraw, jakie mają być przeprowadzane, brana jest pod uwagę ocena ryzyka nielegalnej imigracji, w szczególności w przypadku gdy linia brzegowa państwa trzeciego znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie urządzeń oddalonych od brzegu.

ZAŁĄCZNIK VIII

Nazwa państwa _____ Znak graficzny państwa (Nazwa urzędu) _____ _____			
(1)			
ZATWIERDZENIE DOWODÓW SPEŁNIENIA WARUNKÓW DOTYCZĄCYCH CZASU TRWANIA POBYTU KRÓTKOTERMINOWEGO. W PRZYPADKACH GDY W DOKUMENCIE PODROŻY NIE ZAMIESZCZONO STEMPLA WJAZDU I WYJAZDU			
W dniu _____ o (godz.) _____ w (miejsce) _____ Przed niżej podpisanymi, reprezentującymi urząd _____ staw (-a) się: Nazwisko _____ Imię _____ Data urodzenia _____ Miejsce urodzenia _____ Płeć _____ Obywatelstwo _____ Adres zamieszkania _____ Dokument podróży _____ numer _____ wydany w _____ w dniu _____ Numer wizy _____ (jeżeli dotyczy) wydanej przez _____ na okres _____ dni z następujących powodów: _____ Uwzględniając przedstawione dowody, odnoszące się do długości pobytu na terytorium państw członkowskich, uznaje się, że osoba ta znalazła się na terytorium państwa członkowskiego _____ lub je opuściła _____ w dniu _____ o godz. _____ po przekroczeniu granicy na przejściu granicznym w _____. Dane umożliwiające kontakt z urzędem, reprezentowanym przez niżej podpisaną osobę reprezentującą urząd: tel. _____ faks _____ e-mail _____ Osoba zainteresowana otrzymuje kopię niniejszego dokumentu. <table border="1" style="width: 100%; margin-top: 20px;"><tr><td style="width: 50%; height: 80px; vertical-align: bottom; text-align: center;">Osoba zainteresowana</td><td style="width: 50%; height: 80px; vertical-align: bottom; text-align: center;">Funkcjonariusz odpowiedzialny za odprawę + pieczęć</td></tr></table>		Osoba zainteresowana	Funkcjonariusz odpowiedzialny za odprawę + pieczęć
Osoba zainteresowana	Funkcjonariusz odpowiedzialny za odprawę + pieczęć		

(1) W przypadku Norwegii i Islandii nie jest wymagany znak graficzny.

ZAŁĄCZNIK IX

Uchylone rozporządzenie i wykaz jego kolejnych zmian

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 562/2006
(Dz.U. L 105 z 13.4.2006, s. 1)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 296/2008
(Dz.U. L 97 z 9.4.2008, s. 60)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 81/2009
(Dz.U. L 35 z 4.2.2009, s. 56)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009
(Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1)

Tylko art. 55

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 265/2010
(Dz.U. L 85 z 31.3.2010, s. 1)

Tylko art. 2

Akt przystąpienia z 2011 r., załącznik V pkt 9

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 610/2013
(Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 1)

Tylko art. 1

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1051/2013
(Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 1)

ZAŁĄCZNIK X

Tabela korelacji

Rozporządzenie (WE) nr 562/2006	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 1
art. 2 formuła wprowadzająca	art. 2 formuła wprowadzająca
art. 2 pkt 1–8	art. 2 pkt 1–8
art. 2 pkt 8a	art. 2 pkt 9
art. 2 pkt 9	art. 2 pkt 10
art. 2 pkt 10	art. 2 pkt 11
art. 2 pkt 11	art. 2 pkt 12
art. 2 pkt 12	art. 2 pkt 13
art. 2 pkt 13	art. 2 pkt 14
art. 2 pkt 14	art. 2 pkt 15
art. 2 pkt 15	art. 2 pkt 16
art. 2 pkt 16	art. 2 pkt 17
art. 2 pkt 17	art. 2 pkt 18
art. 2 pkt 18	art. 2 pkt 19
art. 2 pkt 18a	art. 2 pkt 20
art. 2 pkt 19	art. 2 pkt 21
art. 3	art. 3
art. 3a	art. 4
art. 4	art. 5
art. 5 ust. 1	art. 6 ust. 1
art. 5 ust. 1a	art. 6 ust. 2
art. 5 ust. 2	art. 6 ust. 3
art. 5 ust. 3	art. 6 ust. 4
art. 5 ust. 4	art. 6 ust. 5
art. 6	art. 7
art. 7 ust. 1 i 2	art. 8 ust. 1 i 2
art. 7 ust. 3 lit. a)	art. 8 ust. 3 lit. a)

Rozporządzenie (WE) nr 562/2006	Niniejsze rozporządzenie
art. 7 ust. 3 lit. aa)	art. 8 ust. 3 lit. b)
art. 7 ust. 3 lit. ab)	art. 8 ust. 3 lit. c)
art. 7 ust. 3 lit. ac)	art. 8 ust. 3 lit. d)
art. 7 ust. 3 lit. ad)	art. 8 ust. 3 lit. e)
art. 7 ust. 3 lit. ae)	art. 8 ust. 3 lit. f)
art. 7 ust. 3 lit. b)	art. 8 ust. 3 lit. g)
art. 7 ust. 3 lit. c)	art. 8 ust. 3 lit. h)
art. 7 ust. 3 lit. d)	art. 8 ust. 3 lit. i)
art. 8	art. 9
art. 9	art. 10 ust. 1
art. 9 ust. 2 akapit pierwszy lit. a)	art. 10 ust. 2 akapit pierwszy i drugi
art. 9 ust. 2 akapit pierwszy lit. b)	art. 10 ust. 2 akapit trzeci
art. 9 ust. 2 akapit drugi	art. 10 ust. 2 akapit czwarty
art. 9 ust. 2 akapit trzeci	art. 10 ust. 2 akapit piąty
art. 9 ust. 3 i 4	art. 10 ust. 3 i 4
art. 10 ust. 1–5	art. 11 ust. 1–5
art. 10 ust. 6	—
art. 11	art. 12
art. 12	art. 13
art. 13	art. 14
art. 14	art. 15
art. 15	art. 16
art. 16	art. 17
art. 17	art. 18
art. 18	art. 19
art. 19	art. 20
art. 19a (rozdział IV)	—
art. 19a (rozdział IVa)	art. 21

Rozporządzenie (WE) nr 562/2006	Niniejsze rozporządzenie
art. 20	art. 22
art. 21	art. 23
art. 22	art. 24
art. 23	art. 25
art. 23a	art. 26
art. 24	art. 27
art. 25	art. 28
art. 26	art. 29
art. 26a	art. 30
art. 27	art. 31
art. 28	art. 32
art. 29	art. 33
art. 30	art. 34
art. 31	art. 35
art. 32	art. 36
art. 33	art. 37
art. 33a	art. 38
art. 34	art. 39
art. 35	art. 40
art. 36	art. 41
art. 37	art. 42
art. 37a	art. 43
art. 38	—
art. 39	art. 44
art. 40	art. 45
załączniki I–VIII	załączniki I–VIII
—	załącznik IX
—	załącznik X

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/400**z dnia 9 marca 2016 r.**

wdrażające klauzulę ochronną i mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu cel przewidziane w Układzie o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 15 czerwca 2009 r. Rada upoważniła Komisję do rozpoczęcia negocjacji z Republiką Mołdawii w celu zawarcia układu ustanawiającego stowarzyszenie między Unią i Republiką Mołdawii.
- (2) Negocjacje te zakończyły się pomyślnie i w dniu 27 czerwca 2014 r. został podpisany Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony ⁽²⁾ (zwany dalej „Układem”), który jest tymczasowo stosowany od dnia 1 września 2014 r.
- (3) Niezbędne jest ustanowienie procedur w celu zagwarantowania skutecznego stosowania klauzuli ochronnej, która została uzgodniona z Republiką Mołdawii.
- (4) W Układzie przewidziano również mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu cel umożliwiający tymczasowe zawieszenie cel preferencyjnych w odniesieniu do niektórych produktów. Konieczne jest także ustanowienie procedur służących skutecznemu stosowaniu tego mechanizmu.
- (5) Zgodnie z art. 165 ust. 1 Układu zastosowanie środków ochronnych może być rozważane jedynie w przypadku, gdy dany produkt jest przedmiotem przywozu do Unii w tak dużych ilościach, w ujęciu bezwzględny lub względem produkcji unijnej, oraz na takich warunkach, że może wyrządzić poważną szkodę lub grozić wyrządzeniem takiej szkody producentom unijnym produkującym towary podobne lub bezpośrednio konkurujące.
- (6) Należy zdefiniować pojęcia „poważna szkoda”, „groźba poważnej szkody” i „okres przejściowy”, o których mowa w art. 169 Układu.
- (7) Działania związane z monitorowaniem i przeglądem Układu, prowadzeniem dochodzeń, a także, w razie konieczności, z wprowadzeniem środków ochronnych powinny być prowadzone w jak najbardziej przejrzysty sposób.
- (8) Państwa członkowskie powinny przekazywać Komisji informacje, w tym dostępne dowody, na temat wszelkich tendencji w przywozie, które mogłyby wymagać zastosowania środków ochronnych.
- (9) W związku z powyższym kluczowe znaczenie dla ustalenia, czy spełnione są warunki stosowania środków ochronnych, ma wiarygodność danych statystycznych dotyczących całości przywozu z Republiki Mołdawii do Unii.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lutego 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 29 lutego 2016 r.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2014/492/UE z dnia 16 czerwca 2014 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony (Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 1).

- (10) Jeżeli istnieją wystarczające dowody *prima facie* uzasadniające wszczęcie postępowania, Komisja powinna opublikować zawiadomienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (11) Należy określić szczegółowe przepisy regulujące wszczynanie dochodzeń, dostęp zainteresowanych stron do zgromadzonych informacji oraz kontrolę tych informacji przez zainteresowane strony, wysłuchiwanie zainteresowanych stron, których dotyczy postępowanie, oraz zapewnienie im możliwości przedstawienia swoich opinii.
- (12) Zgodnie z postanowieniami art. 166 ust. 1 Układu Komisja powinna pisemnie zawiadomić Republikę Mołdawii o wszczęciu dochodzenia i przeprowadzić z nią konsultacje.
- (13) Niezbędne jest także określenie terminów wszczynania dochodzeń oraz ustalania, czy środki ochronne są odpowiednie dla zapewnienia szybkiego dokonania takich ustaleń, w celu zwiększenia pewności prawa dla podmiotów gospodarczych.
- (14) Zastosowanie każdego środka ochronnego powinno być poprzedzone dochodzeniem, z zastrzeżeniem możliwości zastosowania tymczasowych środków ochronnych przez Komisję w nagłych okolicznościach, o których mowa w art. 167 Układu.
- (15) Środki ochronne powinny być stosowane wyłącznie w zakresie i przez okres, jakie są niezbędne dla zapobieżenia powstaniu poważnej szkody lub jej naprawienia oraz dla ułatwienia dostosowania. Należy ustanowić maksymalny okres obowiązywania środków ochronnych oraz szczegółowe przepisy dotyczące jego przedłużenia i przeglądu takich środków.
- (16) W art. 148 Układu przewidziano mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu cel dla niektórych produktów rolnych i przetworzonych produktów rolnych. W niniejszym rozporządzeniu należy również przewidzieć możliwość zawieszania cel preferencyjnych na okres do sześciu miesięcy w przypadku, gdy przywóz takich produktów osiągnie roczną wielkość przywozu wskazaną w załączniku XV-C do Układu.
- (17) Przez wzgląd na przejrzystość Komisja powinna przedkładać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie dotyczące wykonania Układu oraz stosowania środków ochronnych i mechanizmu przeciwdziałającego obchodzeniu cel.
- (18) Aby zapewnić jednolite warunki przyjmowania tymczasowych i ostatecznych środków ochronnych, wprowadzania uprzednich środków nadzoru, kończenia dochodzenia bez wprowadzania środków oraz wdrożenia mechanizmu przeciwdziałającego obchodzeniu cel, przewidzianych w Układzie, należy przyznać Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹⁾.
- (19) W przypadku wprowadzenia uprzednich środków nadzoru i tymczasowych środków ochronnych należy stosować procedurę doradczą ze względu na skutki tych środków i ich sekwencyjną logikę w odniesieniu do wprowadzenia ostatecznych środków ochronnych. Tymczasowe środki ochronne należy stosować wówczas, gdy opóźnienie w przyjęciu takich środków spowodowałoby trudną do naprawienia szkodę, lub w celu zapobiegania negatywnemu wpływowi zwiększonego przywozu na rynek unijny. Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie w należycie uzasadnionych przypadkach, jeżeli jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą.
- (20) W przypadku przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących decyzji o zawieszeniu cel preferencyjnych w ramach mechanizmu przeciwdziałającego obchodzeniu cel należy również stosować procedurę doradczą, zważywszy że takie akty muszą zostać wdrożone niezwłocznie po osiągnięciu określonego progu dla kategorii produktów wymienionych w załączniku XV-C do Układu, ponieważ mają one bardzo ograniczony czas obowiązywania. W celu zapobiegania negatywnemu wpływowi zwiększonego przywozu na rynek unijny Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, jeżeli w uzasadnionych przypadkach jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (21) W przypadku wprowadzenia ostatecznych środków ochronnych oraz przeglądu takich środków należy stosować procedurę sprawdzającą,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące wdrożenia klauzuli ochronnej i mechanizmu przeciwdziałającego obchodzeniu cel przewidzianych w Układzie.
2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do produktów pochodzących z Republiki Mołdawii.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia:

- 1) „produkt” oznacza towar pochodzący z Unii lub z Republiki Mołdawii; produkt stanowiący przedmiot dochodzenia może obejmować jedną lub kilka pozycji taryfowych lub ich podsegment, w zależności od konkretnej sytuacji rynkowej, lub jakąkolwiek segmentację produktów powszechnie stosowaną w przemyśle unijnym;
- 2) „zainteresowane strony” oznaczają strony, których dotyczy przywóz danego produktu;
- 3) „przemysł unijny” oznacza wszystkich unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych, prowadzących działalność na terytorium Unii, lub producentów unijnych, których łączna produkcja produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych stanowi większą część całkowitej unijnej produkcji tych produktów, lub, w przypadku gdy produkt podobny lub bezpośrednio konkurencyjny jest tylko jednym z szeregu produktów wytwarzanych przez producentów unijnych, przemysł unijny należy rozumieć poprzez odniesienie do konkretnych działań służących produkcji produktu podobnego lub bezpośrednio konkurencyjnego;
- 4) „poważna szkoda” oznacza, w odniesieniu do przemysłu unijnego, ogólne istotne pogorszenie jego sytuacji;
- 5) „groźba poważnej szkody” oznacza, w odniesieniu do sytuacji przemysłu unijnego, poważną szkodę, której powstanie jest w sposób oczywisty nieuchronne;
- 6) „okres przejściowy” oznacza okres 10 lat po wejściu w życie Układu.

ROZDZIAŁ II

PRZEPISY OCHRONNE

Artykuł 3

Zasady

1. Można wprowadzić środek ochronny zgodnie z niniejszym rozporządzeniem w przypadku, gdy w wyniku obniżenia lub zniesienia należności celnych, produkt pochodzący z Republiki Mołdawii jest przywożony do Unii w tak dużych ilościach, w ujęciu bezwzględnym lub względem produkcji unijnej, oraz na takich warunkach, że może spowodować poważną szkodę lub grozić spowodowaniem takiej szkody w przemyśle unijnym.
2. Środek ochronny może przyjąć jedną z następujących form:
 - a) zawieszenie dalszego obniżania stawki należności celnej nałożonej na dany produkt, przewidzianego w Układzie;
 - b) podwyższenie stawki należności celnej nałożonej na dany produkt do poziomu, który nie przekracza niższego z dwóch następujących poziomów:
 - stawki należności celnej nałożonej na dany produkt, stosowanej wobec kraju najbardziej uprzywilejowanego (KNU), obowiązującej w momencie wprowadzania środka, lub
 - podstawowej stawki należności celnej wskazanej w harmonogramach zawartych w załączniku XV zgodnie z art. 147 Układu.

Artykuł 4

Wszczęcie postępowania

1. Komisja wszczyna postępowanie na wniosek państwa członkowskiego, jakiegokolwiek osoby prawnej lub stowarzyszenia niemającego osobowości prawnej działających w imieniu przemysłu unijnego, lub z własnej inicjatywy, jeżeli w oparciu o czynniki, o których mowa w art. 5 ust. 5, jest to dla Komisji oczywiste, że istnieją wystarczające dowody *prima facie* uzasadniające wszczęcie postępowania.
2. Wniosek zasadniczo zawiera następujące informacje: stopę i wielkość wzrostu przywozu danego produktu w ujęciu bezwzględnym i względnym, udział w rynku krajowym uzyskany przez zwiększony przywóz oraz zmiany w poziomie sprzedaży, produkcji, wydajności, wykorzystania mocy produkcyjnych, zysków i strat oraz zatrudnienia w odniesieniu do przemysłu unijnego.
3. Postępowanie można również wszcząć w przypadku gwałtownego wzrostu przywozu skoncentrowanego w jednym państwie członkowskim lub w kilku takich państwach, pod warunkiem że istnieją wystarczające dowody *prima facie*, ustalone na podstawie czynników, o których mowa w art. 5 ust. 5, uzasadniające takie wszczęcie.
4. Jeżeli tendencje w przywozie z Republiki Mołdawii wskazują na konieczność wprowadzenia środków ochronnych, państwo członkowskie informuje o tym fakcie Komisję. Informacje te obejmują dowody wskazane w ust. 1 i 2 oraz, w stosownych przypadkach, w ust. 3.
5. Komisja informuje państwa członkowskie o otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania i o tym, iż uznaje za stosowne wszczęcie postępowania z własnej inicjatywy zgodnie z ust. 1.
6. Jeżeli zaistnienie wystarczających dowodów *prima facie* uzasadniające wszczęcie postępowania jest oczywiste, Komisja wszczyna takie postępowanie i publikuje zawiadomienie o wszczęciu dochodzenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Wszczęcie postępowania następuje w terminie jednego miesiąca od otrzymania przez Komisję wniosku zgodnie z ust. 1.
7. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 6:
 - a) przedstawia się streszczenie otrzymanych informacji oraz wzywa się do przekazania Komisji wszelkich istotnych informacji;
 - b) określa się termin, w którym zainteresowane strony mogą przedstawiać swoje stanowisko na piśmie oraz przekazywać Komisji informacje, jeśli to stanowisko i informacje mają być uwzględnione w postępowaniu;
 - c) określa się termin składania przez zainteresowane strony wniosków o wysłuchanie przez Komisję zgodnie z art. 5 ust. 9.

Artykuł 5

Dochodzenie

1. Po opublikowaniu zawiadomienia wskazanego w art. 4 ust. 6 Komisja przeprowadza dochodzenie.
2. Komisja może zażądać od państw członkowskich dostarczenia informacji, a państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne działania w celu spełnienia takiego żądania. Jeżeli informacje te są przedmiotem ogólnego zainteresowania i nie są poufne zgodnie z art. 11, dodaje się je do dokumentów jawnych zgodnie z ust. 8 niniejszego artykułu.
3. W miarę możliwości dochodzenie zostaje zakończone w terminie sześciu miesięcy od jego wszczęcia. Termin ten może zostać przedłużony o kolejne trzy miesiące w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności, takich jak udział wyjątkowo dużej liczby zainteresowanych stron lub złożona sytuacja rynkowa. Komisja informuje wszystkie zainteresowane strony o każdym takim przedłużeniu terminu, wyjaśniając jego przyczyny.
4. Komisja dąży do uzyskania wszelkich informacji, które uważa za niezbędne do dokonania ustaleń w odniesieniu do warunków określonych w art. 3 ust. 1 oraz, w stosownych przypadkach, dokłada starań w celu sprawdzenia tych informacji.

5. W toku dochodzenia w sprawie określenia, czy zwiększony przywóz spowodował lub grozi spowodowaniem poważnej szkody w przemyśle unijnym, Komisja ocenia wszystkie istotne obiektywne i wymierne czynniki wpływające na sytuację przemysłu unijnego, w szczególności stopę i wielkość wzrostu przywozu danego produktu w ujęciu bezwzględnym i względnym, udział w rynku krajowym przejęty przez zwiększony przywóz i zmiany w poziomie sprzedaży, produkcji, wydajności, wykorzystania mocy produkcyjnych, zysków i strat oraz zatrudnienia. Lista ta nie jest wyczerpująca i w celu ustalenia zaistnienia poważnej szkody lub groźby poważnej szkody Komisja może wziąć pod uwagę również inne istotne czynniki takie jak zapasy, ceny, zwrot zainwestowanego kapitału i przepływy pieniężne.

6. Zainteresowane strony, które przekazały informacje zgodnie z art. 4 ust. 7 lit. b), oraz przedstawiciele Republiki Mołdawii mogą, na pisemny wniosek, uzyskać wgląd we wszystkie informacje udostępniane Komisji w związku z dochodzeniem, inne niż informacje zawarte w dokumentach wewnętrznych przygotowanych przez organy Unii lub państw członkowskich, pod warunkiem że informacje te są istotne dla sprawy i nie są poufne zgodnie z art. 11, oraz są wykorzystywane przez Komisję w ramach dochodzenia. Zainteresowane strony mogą przedstawić Komisji swoje opinie na temat udostępnionych informacji. W przypadku gdy istnieją wystarczające dowody *prima facie* na poparcie tego stanowiska, Komisja uwzględni takie stanowisko.

7. Komisja zapewnia, aby wszystkie informacje i dane statystyczne wykorzystywane do dochodzenia były reprezentatywne, dostępne, zrozumiałe, przejrzyste i możliwe do zweryfikowania.

8. Z chwilą stworzenia niezbędnych warunków technicznych Komisja zapewni chroniony hasłem dostęp online do informacji niepublanych za pomocą platformy internetowej (zwanej dalej „platformą internetową”), którą będzie zarządzać i poprzez którą będą rozpowszechniane wszystkie istotne informacje, które nie są poufne zgodnie z art. 11. Dostęp do tej platformy internetowej otrzymają Parlament Europejski, państwa członkowskie i zainteresowane strony.

9. Komisja wysłuchuje zainteresowanych stron, w szczególności w przypadku, gdy złożyły one pisemny wniosek w terminie określonym w zawiadomieniu opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i wykazały, że wynik dochodzenia może wpłynąć na ich sytuację oraz że istnieją szczególne powody dla ich wysłuchania. Jeżeli istnieją ku temu szczególne powody, Komisja ponownie wysłuchuje zainteresowane strony.

10. W przypadku niedostarczenia informacji w terminie wskazanym przez Komisję lub gdy dochodzenie jest znacząco utrudnione, Komisja może dokonać ustaleń na podstawie dostępnych faktów. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że którakolwiek z zainteresowanych stron lub osób trzecich dostarczyła nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji, nie uwzględni ona takich informacji i opiera się na dostępnych faktach.

11. Komisja powiadamia na piśmie Republikę Mołdawii o wszczęciu dochodzenia.

Artykuł 6

Uprzednie środki nadzoru

1. Komisja może wprowadzić, w drodze aktów wykonawczych, uprzednie środki nadzoru w odniesieniu do przywozu z Republiki Mołdawii, jeżeli tendencje przywozowe dla produktu wskazują na możliwość zaistnienia jednej z sytuacji, o których mowa w art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 1 i 3. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 13 ust. 3.

2. Uprzednie środki nadzoru wprowadza się na czas określony. O ile nie przewidziano inaczej, okres obowiązywania tych środków upływa wraz z końcem drugiego sześciomiesięcznego okresu, następującego po pierwszym sześciomiesięcznym okresie liczonym od dnia ich wprowadzenia.

Artykuł 7

Wprowadzenie tymczasowych środków ochronnych

1. Komisja wprowadza, w drodze aktów wykonawczych, tymczasowe środki ochronne w nagłych okolicznościach, w których opóźnienie przy wprowadzaniu środków ochronnych spowodowałoby trudne do naprawienia szkody, stosownie do wstępnych ustaleń w oparciu o czynniki, o których mowa w art. 5 ust. 5, zgodnie z którymi istnieją wystarczające dowody *prima facie* potwierdzające, że w wyniku obniżenia lub zniesienia cła zgodnie z harmonogramami zawartymi w załączniku XV na podstawie art. 147 Układu przywóz produktu pochodzącego z Republiki Mołdawii zwiększył się i powoduje powstanie poważnej szkody lub grozi powstaniem poważnej szkody dla przemysłu unijnego. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 13 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.

2. W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby, w tym w przypadku, o którym mowa w ust. 3, Komisja przyjmuje akty wykonawcze wprowadzające tymczasowe środki ochronne mające natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 13 ust. 5.
3. W przypadku wystąpienia przez jedno z państw członkowskich z wnioskiem o niezwłoczną interwencję Komisji i po spełnieniu warunków określonych w ust. 1 Komisja podejmuje decyzję w terminie pięciu dni roboczych od otrzymania wniosku.
4. Okres stosowania tymczasowych środków ochronnych nie może przekroczyć 200 dni kalendarzowych.
5. Jeżeli tymczasowe środki ochronne zostaną zniesione ze względu na fakt, iż dochodzenie wykazało, że nie zostały spełnione warunki określone w art. 3 ust. 1, wszelkie należności celne pobrane w wyniku wprowadzenia tych tymczasowych środków ochronnych są automatycznie zwracane.
6. Tymczasowe środki ochronne stosowane są w odniesieniu do każdego produktu wprowadzanego do swobodnego obrotu po dniu wejścia w życie tych środków.

Artykuł 8

Zakończenie dochodzenia i postępowania bez wprowadzenia środków

1. Jeżeli z ostatecznych ustaleń wynika, że warunki ustanowione w art. 3 ust. 1 nie są spełnione, Komisja przyjmuje, w drodze aktu wykonawczego, decyzję kończącą dochodzenie oraz postępowanie i publikuje tę decyzję w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 13 ust. 4.
2. Z należyтым uwzględnieniem ochrony informacji poufnych zgodnie z art. 11 Komisja podaje do wiadomości publicznej sprawozdanie, przedstawiając swoje ustalenia i uzasadnione konkluzje we wszystkich istotnych kwestiach merytorycznych i prawnych.

Artykuł 9

Wprowadzenie ostatecznych środków ochronnych

1. Jeżeli z ostatecznych ustaleń wynika, że warunki ustanowione w art. 3 ust. 1 są spełnione, Komisja wzywa organy Republiki Mołdawii do przeprowadzenia konsultacji zgodnie z art. 160 ust. 2 Układu. Jeżeli w terminie 30 dni nie uda się znaleźć zadowalającego rozwiązania, Komisja może wprowadzić, w drodze aktów wykonawczych, ostateczne środki ochronne. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 13 ust. 4 niniejszego rozporządzenia.
2. Z należyтым uwzględnieniem ochrony informacji poufnych zgodnie z art. 11 Komisja podaje do wiadomości publicznej sprawozdanie zawierające podsumowanie stanu faktycznego i wniosków istotnych dla ustaleń.

Artykuł 10

Okres obowiązywania i przegląd środków ochronnych

1. Środek ochronny pozostaje w mocy jedynie przez taki okres, jaki jest niezbędny dla zapobieżenia poważnej szkodzi dla przemysłu unijnego lub naprawienia takiej szkody oraz dla ułatwienia dostosowania. Okres ten nie przekracza dwóch lat, chyba że zostanie przedłużony na podstawie ust. 3.
2. Środek ochronny pozostaje w mocy do czasu uzyskania wyniku przeglądu na mocy ust. 3.
3. Pierwotny okres obowiązywania środka ochronnego można przedłużyć o okres nie dłuższy niż dwa lata, pod warunkiem ustalenia przez Komisję w przeglądzie, że środek ochronny jest nadal niezbędny dla zapobieżenia poważnej szkodzi w przemyśle unijnym lub naprawienia takiej szkody oraz pod warunkiem, że istnieją dowody na to, iż przemysł unijny jest w trakcie dostosowywania.
4. Każde przedłużenie na mocy ust. 3 poprzedza się dochodzeniem wszczętym, na wniosek państwa członkowskiego, jakiegokolwiek osoby prawnej lub stowarzyszenia niemającego osobowości prawnej działających w imieniu przemysłu unijnego, lub z własnej inicjatywy Komisji, jeżeli istnieją wystarczające dowody *prima facie* – ustalone w oparciu o czynniki, o których mowa w art. 5 ust. 5 – potwierdzające spełnienie warunków określonych w ust. 3.

5. Zawiadomienie o wszczęciu dochodzenia publikuje się w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zgodnie z, odpowiednio, art. 4 ust. 6 i 7. Dochodzenie prowadzi się i wszelkie decyzje dotyczące przedłużenia na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu podejmuje się zgodnie z, odpowiednio, art. 5, 8 i 9.

6. Łączny okres obowiązywania środka ochronnego nie przekracza czterech lat, wraz z okresem stosowania wszelkich tymczasowych środków ochronnych, pierwotnym okresem ich stosowania oraz jego przedłużeniem.

7. O ile Republika Mołdawii nie wyraziła na to zgody, środek ochronny nie jest stosowany po zakończeniu okresu przejściowego.

Artykuł 11

Poufność

1. Informacje uzyskane na podstawie niniejszego rozporządzenia wykorzystuje się wyłącznie do celów, w jakich o nie wystąpiono.

2. Żadne informacje poufne lub przekazane z zastrzeżeniem poufności na mocy niniejszego rozporządzenia nie mogą być ujawniane bez wyraźnej zgody udzielającej tych informacji.

3. W każdym z wniosków o zachowanie poufności określa się powody, dla których informacje te są poufne. Jeżeli jednak udzielający informacji zastrzega, że informacje te nie mogą być podawane do wiadomości publicznej ani ujawniane, w formie pełnej lub skróconej, oraz jeżeli okaże się, że wniosek o zachowanie poufności jest nieuzasadniony, informacji tych można nie uwzględniać.

4. Informacje są zawsze uważane za poufne, jeżeli ich ujawnienie może mieć znacząco niekorzystne skutki dla udzielającego tych informacji lub źródła tych informacji.

5. Przepisy ust. 1–4 nie wyłączają możliwości powołania się przez organy unijne na informacje ogólne, a w szczególności na powody, na których oparto decyzje podjęte na podstawie niniejszego rozporządzenia. Organy te uwzględniają jednak uzasadniony interes zainteresowanych osób fizycznych i prawnych w zachowaniu ich tajemnic handlowych.

ROZDZIAŁ III

MECHANIZM PRZECIWDZIAŁAJĄCY OBCHODZENIU CEŁ

Artykuł 12

Mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu cel dla niektórych produktów rolnych i przetworzonych produktów rolnych

1. Średnia roczna wielkość przywozu jest określona dla przywozu produktów wymienionych w załączniku XV-C do Układu, które są objęte mechanizmem przeciwdziałającym obchodzeniu cel wskazanym w jego art. 148. W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby dotyczącej wielkości przywozu przynajmniej jednej kategorii produktów, która osiągnie poziom wskazany w załączniku XV-C do Układu w jakimkolwiek roku rozpoczynającym się w dniu 1 stycznia, oraz jeżeli Republika Mołdawii nie przedstawi należytego uzasadnienia, Komisja przyjmuje akt wykonawczy mający natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 13 ust. 5 niniejszego rozporządzenia. Na mocy takiego aktu Komisja może zdecydować o tymczasowym zawieszeniu cel preferencyjnych stosowanych wobec danego produktu lub produktów albo zdecydować, że takie zawieszenie nie jest odpowiednie.

2. Tymczasowe zawieszenie cel preferencyjnych ma zastosowanie przez okres do sześciu miesięcy od daty publikacji decyzji w sprawie zawieszenia cel preferencyjnych. Przed upływem tego sześciomiesięcznego okresu i w przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby dotyczącej zawieszenia cel preferencyjnych Komisja może przyjąć akt wykonawczy mający natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 13 ust. 5, w celu zniesienia tymczasowego zawieszenia cła preferencyjnego, jeżeli wykazano, że wielkość odpowiedniej kategorii przywozonych produktów, przekraczająca poziom wskazany w załączniku XV-C do Układu, wynika ze zmiany poziomu produkcji i zdolności eksportowych Republiki Mołdawii w zakresie danego produktu lub produktów.

3. Stosowanie mechanizmu określonego w niniejszym rozdziale nie wpływa na stosowanie jakichkolwiek środków określonych w rozdziale II. Środki wprowadzone na mocy przepisów obu rozdziałów nie mogą być jednak stosowane jednocześnie wobec tego samego produktu lub produktów.

ROZDZIAŁ IV

PROCEDURA KOMITETOWA I PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 13

Procedura komitetowa

1. Na potrzeby art. 6–10 Komisję wspiera Komitet ds. Środków Ochronnych ustanowiony na podstawie art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 ⁽¹⁾. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. Na potrzeby art. 12 Komisję wspomaga Komitet ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych, ustanowiony artykułem 229 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ⁽²⁾, a w zakresie produktów rolnych przetworzonych Komitet ds. kwestii horyzontalnych dotyczących handlu produktami rolnymi przetworzonymi, niewymienionymi w załączniku I, ustanowiony artykułem 44 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 510/2014 ⁽³⁾. Komitety te są komitetami w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
5. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z art. 4 tego rozporządzenia.
6. Zgodnie z art. 3 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, jeżeli wprowadzenie środków jest dokonywane w drodze procedury pisemnej w myśl ust. 3 niniejszego artykułu, procedura ta kończy się bez osiągnięcia rezultatu, gdy w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego on sam tak zdecyduje, lub gdy wystąpi o to większość członków komitetu określona w art. 5 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 14

Sprawozdanie

1. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie dotyczące stosowania i wdrażania niniejszego rozporządzenia oraz tytułu V Układu, a także z wypełniania zobowiązań w nich zawartych.
2. Sprawozdanie zawiera, między innymi, informacje o zastosowaniu tymczasowych i ostatecznych środków ochronnych, uprzednich środków nadzoru, o przypadkach zakończenia dochodzeń i postępowań bez wprowadzania środków oraz o zastosowaniu mechanizmu przeciwdziałającego obchodzeniu ceł.
3. Sprawozdanie zawiera podsumowanie danych statystycznych i zmian w handlu z Republiką Mołdawii.
4. W terminie miesiąca od dnia przedłożenia sprawozdania przez Komisję Parlament Europejski może zaprosić Komisję do udziału w posiedzeniu *ad hoc* właściwej komisji w celu przedstawienia i objaśnienia przez Komisję wszelkich kwestii związanych z wdrażaniem niniejszego rozporządzenia.
5. Nie później niż trzy miesiące po przedłożeniu sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Komisja podaje to sprawozdanie do wiadomości publicznej.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu (Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 16).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 510/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające zasady handlu niektórymi towarami pochodzącymi z przetwórstwa produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 1216/2009 i (WE) nr 614/2009 (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 1).

*Artykuł 15***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 9 marca 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

J. A. HENNIS-PLASSCHAERT

Przewodniczący

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/401**z dnia 9 marca 2016 r.**

wdrażające mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu cel przewidziany w Układzie o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 10 maja 2010 r. Rada upoważniła Komisję do rozpoczęcia negocjacji z Gruzją w celu zawarcia układu ustanawiającego stowarzyszenie między Unią i Gruzją.
- (2) Negocjacje te zakończyły się pomyślnie i w dniu 27 czerwca 2014 r. został podpisany Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony ⁽²⁾ (zwany dalej „Układem”), który jest tymczasowo stosowany od dnia 1 września 2014 r.
- (3) Niezbędne jest ustanowienie procedur w celu zagwarantowania skutecznego stosowania mechanizmu przeciwdziałającego obchodzeniu cel umożliwiającego tymczasowe zawieszenie cel preferencyjnych w odniesieniu do niektórych produktów, przewidzianego w Układzie.
- (4) W niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić możliwość zawieszania cel preferencyjnych na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, gdy przywóz niektórych produktów rolnych i przetworzonych produktów rolnych osiągnie roczną wielkość określoną w załączniku II-C do Układu.
- (5) Przez wzgląd na przejrzystość Komisja powinna przedkładać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie dotyczące wykonania Układu oraz stosowania mechanizmu przeciwdziałającego obchodzeniu cel.
- (6) Aby zapewnić jednolite warunki wdrożenia mechanizmu przeciwdziałającego obchodzeniu cel przewidzianego w Układzie, należy przyznać Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽³⁾.
- (7) W przypadku przyjmowania aktów wykonawczych w sprawie decyzji dotyczących zawieszenia cel preferencyjnych w ramach mechanizmu przeciwdziałającego obchodzeniu cel należy stosować procedurę doradczą, zważywszy że takie akty muszą zostać wdrożone niezwłocznie po osiągnięciu określonego progu dla kategorii produktów wymienionych w załączniku II-C do Układu, ponieważ mają one bardzo ograniczony okres stosowania. W celu zapobiegania negatywnemu wpływowi zwiększonego przywozu na rynek unijny Komisja powinna przyjąć akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, jeżeli w uzasadnionych przypadkach jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lutego 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 29 lutego 2016 r.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2014/494/UE z dnia 16 czerwca 2014 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony (Dz.U. L 261 z 30.8.2014, s. 4).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące wdrożenia mechanizmu przeciwdziałającego obchodzeniu cel przewidzianego w Układzie.
2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do produktów pochodzących z Gruzji.

Artykuł 2

Mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu cel dla niektórych produktów rolnych i przetworzonych produktów rolnych

1. Średnia roczna wielkość przywozu jest określona dla przywozu produktów wymienionych w załączniku II-C do Układu, które są objęte mechanizmem przeciwdziałającym obchodzeniu cel wskazanym w jego art. 27. W przypadku uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby dotyczącej wielkości przywozu przynajmniej jednej kategorii produktów, która osiągnie poziom wskazany w załączniku II-C do Układu w jakimkolwiek roku rozpoczynającym się w dniu 1 stycznia, oraz jeżeli Gruzja nie przedstawi należytego uzasadnienia, Komisja przyjmuje akt wykonawczy mający natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia. Na mocy takiego aktu Komisja może zdecydować o tymczasowym zawieszeniu cel preferencyjnych stosowanych wobec danego produktu lub produktów albo zdecydować, że takie zawieszenie nie jest odpowiednie.
2. Tymczasowe zawieszenie cel preferencyjnych ma zastosowanie przez okres do sześciu miesięcy od daty publikacji decyzji w sprawie zawieszenia cel preferencyjnych. Przed upływem tego sześciomiesięcznego okresu i w przypadku uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby dotyczącej zawieszenia cel preferencyjnych Komisja może przyjąć akt wykonawczy mający natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, w celu zniesienia tego tymczasowego zawieszenia cła preferencyjnego, jeżeli wykazano, że wielkość odpowiedniej kategorii przywożonych produktów, przekraczająca poziom wskazany w załączniku II-C do Układu, wynika ze zmiany poziomu produkcji i zdolności eksportowych Gruzji w zakresie danego produktu lub produktów.

Artykuł 3

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych, ustanowiony w art. 229 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ⁽¹⁾, a w zakresie produktów rolnych przetworzonych Komitet ds. kwestii horyzontalnych dotyczących handlu produktami rolnymi przetworzonymi, niewymienionymi w załączniku I, ustanowiony w art. 44 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 510/2014 ⁽²⁾. Komitety te są komitetami w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z art. 4 tego rozporządzenia.

Artykuł 4

Sprawozdanie

1. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie dotyczące stosowania i wdrażania niniejszego rozporządzenia oraz tytułu IV Układu, a także wypełniania zobowiązań w nich zawartych.
2. Sprawozdanie zawiera, między innymi, informacje o zastosowaniu mechanizmu przeciwdziałającego obchodzeniu cel.
3. Sprawozdanie zawiera także podsumowanie danych statystycznych i zmian w handlu z Gruzją.
4. W terminie miesiąca od dnia przedłożenia sprawozdania przez Komisję Parlament Europejski może zaprosić Komisję do udziału w posiedzeniu *ad hoc* właściwej komisji w celu przedstawienia i objaśnienia wszelkich kwestii związanych z wdrażaniem niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 510/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające zasady handlu niektórymi towarami pochodzącymi z przetwórstwa produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 1216/2009 i (WE) nr 614/2009 (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 1).

5. Nie później niż trzy miesiące po przedłożeniu sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Komisja podaje to sprawozdanie do wiadomości publicznej.

Artykuł 5

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 9 marca 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

J. A. HENNIS-PLASSCHAERT

Przewodniczący

SPRÓSTOWANIA

Sprostowanie do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców

(Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 60 z dnia 2 marca 2013 r.)

1. Strona 53, motyw 12, zdanie pierwsze:

zamiast:

„(12) Niniejsze rozporządzenie określa wymogi środowiskowe (...)”,

powinno być:

„(12) Niniejsze rozporządzenie określa wymogi efektywności środowiskowej (...)”.

2. Strona 53, motyw 15, zdanie pierwsze:

zamiast:

„(15) Niniejsze rozporządzenie zawiera zestaw szczególnych wymogów w zakresie bezpieczeństwa i ochrony środowiska.”,

powinno być:

„(15) Niniejsze rozporządzenie zawiera zestaw szczególnych wymogów w zakresie bezpieczeństwa oraz wymogów efektywności środowiskowej.”.

3. Strona 58, art. 3 pkt 38:

zamiast:

„38. »trwałość« oznacza zdolność komponentów i układów do trwania tak długo, że nadal spełniają one wymogi efektywności środowiskowej określonej w art. 23 i załączniku V (...)”,

powinno być:

„38. »trwałość« oznacza zdolność komponentów i układów do trwania tak długo, że nadal spełniają one wymogi efektywności środowiskowej określone w art. 23 i załączniku V (...)”.

4. Strona 63, art. 4 ust. 3 lit. b):

zamiast:

„z wymogami w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa funkcjonalnego”,

powinno być:

„z wymogami efektywności środowiskowej i bezpieczeństwa funkcjonalnego”.

5. Strona 63, art. 4 ust. 5:

zamiast:

„procedur badań środowiskowych”,

powinno być:

„procedur badań efektywności środowiskowej”.

6. Strona 68, art. 21 ust. 5:

zamiast:

„(...) i o których mowa w części C 11 załącznika II oraz (...)”,

powinno być:

„(...) i o których mowa w części C1 nr 11 załącznika II oraz (...)”.

7. Strona 69, art. 22 ust. 6:

zamiast:

„w części B17 załącznika II”,

powinno być:

„w części B18 załącznika II”.

8. Strona 69, art. 23 ust. 3 lit. a):

zamiast:

„progów środowiskowych określonych w części A załącznika VI”,

powinno być:

„dopuszczalnych wartości badania efektywności środowiskowej określonych w części A załącznika VI”.

9. Strona 69, art. 23 ust. 3 lit. b):

zamiast:

„dopuszczalnych wartości środowiskowych określonych w części A załącznika VI”,

powinno być:

„dopuszczalnych wartości badania efektywności środowiskowej określonych w części A załącznika VI”.

10. Strona 69, art. 23 ust. 3 lit. c):

zamiast:

„c) matematyczna procedura dotycząca trwałości:

Dla każdego składnika emisji iloczyn współczynnika pogorszenia jakości określonego w części B załącznika VII i wyniku badania środowiskowego pojazdu, który po pierwszym uruchomieniu na końcu linii produkcyjnej wykonał przebieg ponad 100 km, musi być niższy niż dopuszczalna wartość środowiskowa określona w części A załącznika VI.”,

powinno być:

„c) matematyczna procedura dotycząca trwałości:

Dla każdego składnika emisji iloczyn współczynnika pogorszenia jakości określonego w części B załącznika VII i wyniku badania efektywności środowiskowej pojazdu, który po pierwszym uruchomieniu na końcu linii produkcyjnej wykonał przebieg ponad 100 km, musi być niższy niż dopuszczalna wartość badania efektywności środowiskowej określona w części A załącznika VI.”.

11. Strona 70, art. 23 ust. 4 akapit drugi:

zamiast:

„wymogów środowiskowych”,

powinno być:

„wymogów efektywności środowiskowej”.

12. Strona 70, art. 23 ust. 9:

zamiast:

„wymogi środowiskowe”,

powinno być:

„wymogi efektywności środowiskowej”.

13. Strona 70, art. 23 ust. 12:

zamiast:

„wymogów środowiskowych”,

powinno być:

„wymogów efektywności środowiskowej”.

14. Strona 70, art. 24, tytuł:

zamiast:

„wymogi środowiskowe”,

powinno być:

„wymogi efektywności środowiskowej”.

15. Strona 90, art. 74 ppkt (i):

zamiast:

„(i) części B i C załącznika II w odniesieniu do ...”,

powinno być:

„(i) części B i C1 załącznika II w odniesieniu do ...”.

16. Strona 91, art. 77 ust. 5:

zamiast:

„wymogów w zakresie środowiska i napędu, o których mowa w części A załącznika II”,

powinno być:

„wymogów w zakresie efektywności środowiskowej i osiągu napędu, o których mowa w części A załącznika II”.

17. Strony 93 i 113, załącznik V pkt A, tytuł:

zamiast:

„Badania i wymogi środowiskowe”,

powinno być:

„Procedury badania efektywności środowiskowej i wymogi efektywności środowiskowej”.

18. Strona 105, załącznik II pkt C, tabela, pierwszy nagłówek:

zamiast:

„C WYMOGI DOTYCZĄCE KONSTRUKCJI POJAZDU I OGÓLNE WYMOGI DOTYCZĄCE HOMOLOGACJI TYPU”,

powinno być:

„C1 WYMOGI DOTYCZĄCE KONSTRUKCJI POJAZDU I OGÓLNE WYMOGI DOTYCZĄCE HOMOLOGACJI TYPU”.

19. Strona 111, załącznik IV, tabela, w kolumnie „Opis”, rzędy odpowiadające pkt 3, 3.1. i 3.2:

zamiast:

„w załączniku II część C (3)”,

powinno być:

„w załączniku II część C1 (3)”.

20. Strona 113, załącznik V pkt A, zdanie wprowadzające:

zamiast:

„wymogi środowiskowe”,

powinno być:

„wymogi efektywności środowiskowej”.

21. Strony 114, załącznik V pkt B), tabela:

a) podnagłówek pierwszy pod nagłówkiem „Pojazdy z silnikami PI, w tym pojazdy hybrydowe”:

zamiast:

„Jednopaliwowe ⁽²⁰⁾”,

powinno być:

„Jednopaliwowe”;

b) podnagłówek, kolumna pierwsza, pod podnagłówkiem „Jednopaliwowe⁽²⁰⁾”:

zamiast:

„Benzyna (E5) ⁽²¹⁾”,

powinno być:

„Benzyna (E5)”.

22. Strona 115, załącznik V pkt B, tabela:

a) kolumna pod podnagłówkiem „Pojazd z napędem elektrycznym lub pojazd napędzany przy pomocy sprężonego powietrza (CA)”, ostatni rząd:

zamiast:

„Nie/Tak dla CA”,

powinno być:

„Nie⁽²⁰⁾/Tak dla CA”;

b) kolumna pod podnagłówkiem „Pojazd zasilany wodorowymi ogniwami paliwowymi”, ostatni rząd:

zamiast:

„Nie”,

powinno być:

„Nie⁽²⁰⁾”.

23. Strona 121, załącznik V pkt D, tabela:

a) w rzędzie odpowiadającym pojazdom kategorii L1e-A, w kolumnie „Euro 4 Poziom hałas ⁽¹⁴⁾ (dB(A))”:

zamiast:

„63 ⁽¹⁴⁾”,

powinno być:

„63”;

b) w rzędzie odpowiadającym pojazdom kategorii L4e, w kolumnie „Euro 4 Procedura badania ⁽¹⁶⁾” dodaje się tekst w brzmieniu:

„Akt delegowany/Regulamin EKG ONZ nr 9”;

c) w rzędzie odpowiadającym pojazdom kategorii L4e, w kolumnie „Euro 5 Procedura badania” dodaje się tekst w brzmieniu:

„Akt delegowany/Regulamin EKG ONZ nr 9”;

d) rząd odpowiadający pojazdom kategorii L6e-A, w kolumnie „Euro 4 Procedura badania ⁽¹⁶⁾” i „Euro 5 Procedura badania”

zamiast:

„Regulamin EKG ONZ nr 63”,

powinno być:

„Regulamin EKG ONZ nr 9”.

24. Strona 123, załącznik VIII, tytuł:

zamiast:

„Wymogi w zakresie poprawy bezpieczeństwa funkcjonalnego”,

powinno być:

„Wymogi w zakresie poprawy bezpieczeństwa funkcjonalnego⁽²¹⁾”.

Sprostowanie do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 691/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskich rachunków ekonomicznych środowiska

(Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 192 z dnia 22 lipca 2011 r.)

Strona 16, załącznik III, tabela druga:

zamiast:

„Paliwo przechowywane przez jednostki krajowe za granicą (dodanie do przywozu w tabeli B) oraz paliwo przechowywane przez jednostki zagraniczne na obszarze kraju (dodanie do wywozu w tabeli D) [...]”,

powinno być:

„Paliwo zatankowane przez jednostki krajowe za granicą (dodać do przywozu w tabeli B) oraz paliwo zatankowane przez jednostki zagraniczne na obszarze kraju (dodać do wywozu w tabeli D) [...]”.

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL